

**ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΡΗΤΗΣ**

**ΣΧΟΛΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

**ΤΜΗΜΑ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

**ΔΑΡΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
Α.Μ.: 6286**

**ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

Ηράκλειο, ... 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περιεχόμενα.....	1
Πρόλογος.....	4
ΜΕΡΟΣ Ι	
Γενικά στοιχεία.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
1: Εισαγωγικά στοιχεία.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
2: Γενικά στοιχεία για τη σύσταση μιας ο.ε.....	8
2.1 Έννοια και χαρακτηριστικά της ο.ε.....	8
2.2 Ανάλυση έναρξης λειτουργίας, λύσης, εκκαθάρισης ο.ε.....	9
2.2.1 Έναρξη της ο.ε.....	10
2.2.2 Σύσταση και λειτουργία ο.ε.....	11
2.2.3 Ειδικές περιπτώσεις εταιρικής εισφοράς.....	12
2.2.4 Λύση και εκκαθάρισης της ο.ε.....	17
ΜΕΡΟΣ ΙΙ	
Το καταστατικό.....	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	
3: Το καταστατικό της επιχείρησης.....	19
3.1 Τα βασικά σημεία και όργανα ενός καταστατικού.....	19
3.1.1 Τυποποιημένη μορφή καταστατικού ο.ε.....	21
3.2 Το καταστατικό της εταιρείας «ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ Ο.Ε.».....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	
4: Κατάθεση καταστατικού στο πρωτοδικείο.....	27
4.1 Κατάθεση καταστατικού στο πρωτοδικείο.....	27

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Έναρξη – λειτουργία – εκκαθάριση.....	29
---------------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

5: Η διαδικασία της έναρξης ο.ε.....	30
5.1 Εγγραφή στο επιμελητήριο.....	30
5.2 Εγγραφή των εταίρων στο ΤΕΒΕ.....	32
5.3 Καταβολές πριν από την έναρξη στην Δ.Ο.Υ.....	33
5.4 Έναρξη στο τμήμα μητρώου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.....	35
5.5 Επιμελητήριο.....	40
5.6 Έφαρμογή έναρξης της «ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ Ο.Ε.».....	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

6: Θεωρία και εφαρμογές της λειτουργίας της ο.ε.....	41
6.1 Πρώτες μέρες Λειτουργίας της επιχείρησης.....	41
6.1.1 Πρώτες μέρες Λειτουργίας της επιχείρησης – θεωρία.....	41
6.1.2 Πρώτες μέρες Λειτουργίας της επιχείρησης – εφαρμογή.....	45
6.2 Η λειτουργία της επιχείρησης.....	47
6.2.1 Λογιστικά γεγονότα κατά τους μήνες Φεβρουάριο & Μάρτιο – Εφαρμογή.....	47
6.2.2 Φ.Π.Α. α΄ τριμήνου 2007.....	48
6.3 Η φορολογία των κερδών της Ο.Ε.....	49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

7: Λύση και εκκαθάριση της εταιρείας.....	51
7.1 Λύση και εκκαθάριση της ο.ε.....	51
7.2 Λογιστική διαδικασία της εκκαθάρισης της ο.ε.....	53
7.3 Διανομή του επιχειρησιακού αποτελέσματος της ο.ε.....	56
7.4 Τρόποι καθορισμού συμμετοχής στο αποτέλεσμα.....	57
7.5 Υπολογισμός φόρου κερδών της Ο.Ε.....	60
Παράρτημα Α.....	61
Παράρτημα Β.....	62
Βιβλιογραφία.....	64

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η μεγάλη ανάπτυξη των βιομηχανικών και εμπορικών επιχειρήσεων, που στη σημερινή καταναλωτική κοινωνία μας αποτελούν, με τη μορφή πολυεθνικών εταιρειών, τεράστιους οικονομικούς οργανισμούς, δημιούργησαν την ανάγκη οργάνωσης ειδικών υπηρεσιών για την παρακολούθηση και την μελέτη των οικονομικών γεγονότων κάθε μορφής επιχείρησης.

Η λογιστική ως εφαρμοσμένη επιστήμη που απεικονίζει με ακρίβεια όλες τις οικονομικές πράξεις και την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων, δε μπορούσε να παραμείνει στα περιορισμένα πλαίσια της απλής απαρίθμησης αριθμών. Έπρεπε να εκσυγχρονιστεί για να μπορέσει να παρακολουθήσει τους ασύλληπτους οικονομικούς χειρισμούς των σημερινών επιχειρήσεων, οι οποίες, κάτω από το διεθνή οξύ ανταγωνισμό, είναι υποχρεωμένες να προσαρμόζονται προκειμένου να επιβιώσουν. Έπρεπε να ανακαλύψει τρόπους απλούς αλλά ακριβείς, τρόπους που με ανάλογη κωδικοποίηση θα μπορούσαν να μηχανοποιήσουν την εργασία, ώστε να απαλλάξει τις επιχειρήσεις από τα πολυάριθμα και πολυδάπανα λογιστήρια και τον ίδιο το λογιστή από τις βασανιστικές αριθμητικές πράξεις. Έπρεπε ακόμα να βρει συστήματα καταχώρησης των οικονομικών πράξεων, τέτοια που να μην είναι κατανοητά μόνο στους μύστες της λογιστικής, αλλά να γίνονται κατανοητά και παραδεκτά απ' όλους που απασχολούνται σήμερα με τα οικονομικά θέματα.

Ο σημερινός λογιστής, εκτός από τα σύγχρονα συστήματα λογιστικής, θα πρέπει ακόμα να γνωρίζει θέματα που σχετίζονται με την κοστολόγηση, τη φοροτεχνική και την εργατική νομοθεσία, στοιχεία απαραίτητα για να γίνει αποδοτικό και πολύτιμο στέλεχος της επιχείρησης που εργάζεται.

Ευχαριστώ θερμά το λογιστή που με βοήθησε για την ολοκλήρωση της εργασίας μου.

ΜΕΡΟΣ Ι
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι σύγχρονες οικονομικές συνθήκες υπαγορεύουν τη συλλογική επιχειρηματική δράση και επομένως τη συγκρότηση της επιχειρησιακής προσπάθειας σε εταιρική μορφή¹. Όταν λέμε σύγχρονες οικονομικές συνθήκες εννοούμε, την ανάγκη συγκεντρώσεως μέσων, τον περιορισμό της επιβαρύνσεως από τη φορολογία εισοδήματος, που επιτυγχάνεται με τον καταμερισμό της φορολογητέας ύλης σε περισσότερους φορείς – μέτοχους, ο περιορισμός της εκτάσεως της ευθύνης η οποία προκύπτει έναντι των τρίτων από την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, κλπ.

Άλλοι λόγοι που μπορούν να οδηγήσουν στην εταιρική συνεργασία είναι οι προσωπικές ικανότητες των εταίρων, οι γνώσεις κάποιου ή κάποιων από αυτούς στο αντικείμενο της σχεδιαζόμενης οικονομικής δραστηριότητας, η καλή φήμη που απολαμβάνουν ως άτομα στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, οι συγγενικές ή φιλικές σχέσεις που τους συνδέουν, κλπ.

Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που υπάρχουν αυτή τη στιγμή είναι:

- Ατομικές Επιχειρήσεις
- Ομόρρυθμες Εταιρείες
- Ετερόρρυθμες Εταιρείες
- Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
- Ανώνυμες Εταιρείες
- Συνεταιρισμοί

Η ομόρρυθμη εταιρεία, ετερόρρυθμη εταιρεία και ο συνεταιρισμός καλούνται και προσωπικές εταιρείες, διότι τα πρόσωπα των εταίρων έχουν ιδιαίτερη σημασία για τη ζωή και τη δράση της εταιρείας. Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και η ανώνυμη εταιρεία καλούνται και κεφαλαιουχικές εταιρείες, διότι τα κεφάλαια που εισφέρουν οι εταίροι αποτελούν, σε πολλές περιπτώσεις, τον σπουδαιότερο παράγοντα για την επιτυχία αυτών των εταίρων.

---

¹ Σε αντίθεση με τις ατομικές εταιρείες.

Αντιπροσωπευτικότερη μορφή προσωπικής εταιρίας αποτελεί η Ομόρρυθμη Εταιρία (Ο.Ε.). Στις προσωπικές εταιρίες συγκαταλέγεται και η χωρίς νομική προσωπικότητα συμμετοχική ή αφανής εταιρία, με την οποία συνήθως αναλαμβάνονται ευκαιριακές δραστηριότητες. Στην εταιρία αυτή η εταιρική σύμβαση ισχύει μόνο μεταξύ των συνεταίρων, ενώ έναντι των τρίτων η εταιρία είναι ανύπαρκτη. Οι εταίροι συναλλάσσονται με τους τρίτους καθέννας στο όνομά του, ενώ οι μεταξύ τους σχέσεις ρυθμίζονται από τις ιδιαίτερες συμφωνίες τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΜΙΑΣ Ο.Ε.

2.1. Έννοια & Χαρακτηριστικά της Ο.Ε.

Σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 22 του Εμπορικού Νόμου, **Ομόρρυθμη Εταιρεία** είναι αυτή που συνιστάται μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων τα οποία έχουν σκοπό να εμπορευούνται μαζί υπό εταιρική επωνυμία, ευθυνόμενα απεριορίστως και αλληλεγγύως για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρίας. Από τον ορισμό αυτόν προκύπτουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Ο.Ε., τα οποία είναι:

- Η από κοινού εμπορία, άρα και η από κοινού επιδίωξη κέρδους, ασκούμενη από δύο τουλάχιστον πρόσωπα.
- Η κοινή επωνυμία. και
- Τα απερίοριστο και το αλληλέγγυο της ευθύνης όλων των εταίρων.

Η **κοινή επιδίωξη κέρδους** είναι βασικό χαρακτηριστικό, προκειμένου η σχετική δραστηριότητα να θεωρηθεί ως εταιρική.

Η **επωνυμία** μιας Ο.Ε., ή μιας εταιρίας γενικότερα, αποτελεί το «*όνομα*» με το οποίο οι συμβαλλόμενοι εκδηλώνονται μαζί σαν ενιαία οντότητα στις συναλλαγές τους, προς εξυπηρέτηση του σκοπού για τον οποίο ιδρύθηκε η εταιρεία.

Το χαρακτηριστικό του **απεριορίστου και του αλληλέγγυου της ευθύνης**, αναφέρεται στην ευθύνη των εταίρων, η οποία αποτελεί την ειδοποιό διαφορά που ξεχωρίζει την Ο.Ε. από κάθε άλλη εταιρική μορφή. Η έννοια του απεριορίστου της ευθύνης είναι ότι όλοι οι εταίροι ευθύνονται για τις υποχρεώσεις της εταιρείας με ολόκληρη την ατομική τους περιουσία και συνεπώς οι δανειστές εφόσον αποκτήσουν εκτελεστό τίτλο, μπορούν να προχωρήσουν σε αναγκαστική κατάσχεση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη που είναι δεκτικό κατασχέσεως και στην εκποίησή του με αναγκαστικό πλειστηριασμό. Ως προς το αλληλέγγυο της ευθύνης, τούτο σημαίνει ότι ο κάθε εταίρος ευθύνεται στο ακέραιο για όλες τις υποχρεώσεις που ανέλαβαν τόσο αυτός όσο και οι λοιποί εταίροι στο όνομα και για λογαριασμό της εταιρίας. Έτσι οι πιστωτές της εταιρίας μπορούν να στραφούν αδιακρίτως εναντίον οποιουδήποτε εταίρου για να ικανοποιηθούν. Η μεγάλη έκταση της ευθύνης είναι

ακριβώς το χαρακτηριστικό που τονίζει ιδιαίτερα τον προσωπικό χαρακτήρα της Ο.Ε. Η έκταση της ευθύνης εμπεδώνει την πίστη και την ασφάλεια στις συναλλαγές της Ο.Ε. Από την άλλη, όμως, αποτελεί αντικίνητρο για την ανάληψη δραστηριότητας με αυτό τον εταιρικό τύπο. Για τους παραπάνω αυτούς λόγους η Ο.Ε. προσφέρεται κυρίως για μικρές ή μεσαίες επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναλαμβάνονται από πρόσωπα τα οποία συνήθως συνδέονται μεταξύ τους με στενούς προσωπικούς δεσμούς, συγγενικούς ή φιλικούς.

Οι σχέσεις της Ο.Ε. με τους τρίτους κατά βάση ρυθμίζονται από τους κανόνες δικαίου. Όμως, ο νομοθέτης έχει προβλέψει και κανόνες οι οποίοι ρυθμίζουν τις ενδοεπιχειρησιακές σχέσεις των εταίρων. Μερικοί από τους κανόνες αυτούς αναφέρονται στη διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων. Έτσι, αν δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά, η διαχείριση της Ο.Ε ανήκει στους εταίρους που πρέπει να αποφασίζουν με ομοφωνία. Εισάγεται δηλαδή **η αρχή της ισότητας** στις βασικές σχέσεις των εταίρων, άσχετα με το ποσό εισφοράς καθενός προς σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου. Η Ο.Ε όμως μπορεί να διοικείται και από διαχειριστές, για τους οποίους ο νόμος περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις. Ως **διαχειριστές** μπορούν να ορισθούν και τρίτα πρόσωπα, εκτός των εταίρων. Οι διαχειριστές ορίζονται ή από το καταστατικό ή με χωριστή πράξη των εταίρων. Ο τρόπος διορισμού τους επιδρά και στον τρόπο και στη δυνατότητα ανακλήσεώς τους. Αν, δηλαδή, έχουν ορισθεί από το καταστατικό, τότε μόνο με τροποποίηση του καταστατικού ανακαλούνται, ενώ αν έχουν ορισθεί με χωριστή πράξη των εταίρων αρκεί η ανάκληση να γίνει με ανάλογη πράξη.

2.2. Ανάλυση Έναρξης, Λειτουργίας, Λύσης, Εκκαθάρισης Ο.Ε.

Προκειμένου να συσταθεί μια Ο.Ε. αρχικά θα πρέπει να τηρεί τις **προϋποθέσεις ίδρυσης**. Για την ίδρυση Ο.Ε. πρέπει να συμπράξουν δύο τουλάχιστον μέρη ή κατά την έκφραση του νόμου υποχρεούνται αμοιβαίως στην επιδίωξη κοινού σκοπού (άρθρο 741, Αστικού Κώδικα). Τα ιδρυτικά μέλη της ομόρρυθμης εταιρείας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους (σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού

Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν.1329/83). Συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση προσωπικής εταιρείας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας.

2.2.1. Έναρξη της Ο. Ε

Για να γίνει η έναρξη της Ο.Ε. πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία που περιγράφεται στο παρακάτω διάγραμμα:

Τα παραπάνω σημεία που περιγράφει το διάγραμμα θα αναλυθούν με λεπτομέρειες στα επόμενα κεφάλαια.

2.2.2. Σύσταση & Λειτουργία Ο.Ε.

Για τη **σύσταση και λειτουργία της εταιρείας** αρχικά απαιτείται η κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου με το να αναλάβουν οι εταίροι την υποχρέωση καταβολής των κεφαλαιακών εισφορών τους. Η υλοποίηση της καταβολής πραγματοποιείται σε δεύτερο στάδιο. Τα δύο αυτά στάδια με τα οποία ολοκληρώνεται η εταιρική εισφορά απεικονίζονται με λογιστικές εγγραφές.

Το περιεχόμενο της εισφοράς μπορεί να είναι χρήμα, εργασία ή άλλα υλικά ή άυλα στοιχεία καθώς και κάθε άλλη παροχή. Η προσωπική εργασία μπορεί επίσης να αποτελέσει εισφορά στις προσωπικές εταιρίες μόνο, αλλά δεν μπορεί να αποτελέσει εταιρικό κεφάλαιο. Σημειώνουμε ορισμένα στοιχεία που μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενα εισφοράς:

- Χρήματα ή καταθέσεις σε Τράπεζα,
- Εμπορεύματα αποτιμημένα στην αγοραία τους αξία,
- Εμπορεύματα σε τρίτους για πώληση,
- Γραμμάτια εισπρακτέα²,
- Αξία φήμης και πελατείας και δίπλωμα ευρεσιτεχνίας,
- Προσωπική εργασία,
- Χρήση πράγματος, συνήθως παγίου, με την έννοια ότι ο εισφέρων επιθυμεί να του επιστραφεί κατά τη λύση της εταιρίας το πράγμα που εισφέρει και να μετέχει στο αποτέλεσμα δράσεως,
- Στοιχεία του πάγιου ενεργητικού,
- Έξοδα ιδρύσεως.

Ανάλογα με τις προβλέψεις του καταστατικού της Ο.Ε., προκύπτει ότι μεταξύ του νομικού προσώπου της εταιρίας και των εταίρων δημιουργούνται οικονομικές σχέσεις που επιβάλλουν την απεικόνισή τους σε λογαριασμούς οι οποίοι θα ανοιχθούν στο όνομα των εταίρων.

---

² Αυτά αποτιμώνται στην παρούσα αξία, λογιστικώς όμως εμφανίζονται στην ονομαστική αξία με παράλληλη δημιουργία ενός αντίθετου λογαριασμού που πιστώνεται με τη διαφορά αναγωγής των γραμματίων. Ανάλογος χειρισμός γίνεται και για τα γραμμάτια πληρωτέα.

Με τις λογιστικές εγγραφές συστάσεως της Ο.Ε., όπως άλλωστε και κάθε άλλου τύπου εταιρίας, πρέπει να απεικονισθούν τα εξής γεγονότα:

- α) Η ανάληψη εκ μέρους των εταίρων υποχρεώσεως για εισφορά (κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου). Τούτο λογιστικώς εκφράζεται με χρέωση των λογαριασμών αναληφθεισών εισφορών των εταίρων και πίστωση του λογαριασμού «Εταιρικό Κεφάλαιο».
- β) Η εμφάνιση της αναληφθείσας εισφοράς ως οφειλής των εταίρων. Τούτο λογιστικώς εκφράζεται με την μεταφορά των αναληφθεισών εισφορών στη χρέωση των λογαριασμών 33.04 «Οφειλόμενο Κεφάλαιο» ή/και 18.12 «Οφειλόμενο κεφάλαιο (μακροπρόθεσμο)» .
- γ) Η εκπλήρωση της υποχρεώσεως αυτής με την καταβολή της εισφοράς. Τούτο λογιστικώς εκφράζεται με χρέωση των λογαριασμών των εισφερόμενων ενεργητικών στοιχείων και πίστωση των λογαριασμών οφειλομένου κεφαλαίου οι οποίοι, μετά την ολοκλήρωση της καταβολής, εξισώνονται.

2.2.3. Ειδικές Περιπτώσεις Εταιρικής Εισφοράς

Μερικές περιπτώσεις εταιρικής εισφοράς χρειάζονται μια λεπτομερέστερη ανάπτυξη.

A. Εισφορά χρήσεως πράγματος

Όταν εισφέρεται πράγμα όχι κατά κυριότητα αλλά μόνο κατά χρήση, προκύπτουν διάφορα θέματα, όπως:

- Αυτός που εισφέρει τη χρήση πράγματος έχει δικαίωμα επί του εταιρικού κεφαλαίου;
- Το πράγμα πρέπει να εμφανίζεται λογιστικώς σε κατάλληλα δημιουργούμενους λογαριασμούς τάξεως ή σε λογαριασμούς ουσίας;
- Ποιος αποκτά εισόδημα και από ποια πηγή; Π.χ. σε περίπτωση εισφοράς χρήσεως οικοδομής, ο εταίρος που εισέφερε την οικοδομή αποκτά εισόδημα από οικοδομές ή από επιχειρήσεις;
- Ποιος έχει δικαίωμα να αποσβένει την αξία του εισφερόμενου παγίου;

Ας δούμε εν συντομία και σε θεωρητική βάση τα σημεία αυτά:

Ας υποθέσουμε ότι οι Α και Β συνιστούν ΟΕ και ο Α εισφέρει τη χρήση μιας οικοδομής ιδιοκτησίας του, για να χρησιμοποιηθεί για τα γραφεία της εταιρίας, ενώ ο Β εισφέρει €100.000 και συμφωνούν να μετέχουν στα κέρδη κατά 50%. Κατά το νόμο

(Α.κ. 779), τα είδη που προσφέρθηκαν μόνο για χρήση αποδίδονται αυτούσια. Συνεπώς η Ο.Ε. δεν μπορεί, σε περίπτωση λύσεως της εταιρίας, να πωλήσει το ακίνητο και να αποδώσει στον Α την αξία της εισφοράς του σε μετρητά, επειδή δεν διαθέτει παρά μόνο τη χρήση του πράγματος. Επίσης (Α.κ. 780 παρ. 3) η εισφορά σε χρήση πράγματος (δηλαδή η χρήση, όχι το πράγμα) δεν αποδίδεται, οπότε σε περίπτωση λύσεως της εταιρίας δεν επιστρέφεται η αξία των υπηρεσιών από τη χρήση του πράγματος. Επομένως ο εταίρος που προβαίνει σε τέτοια εισφορά μπορεί να παίρνει κέρδος, ως προϊόν της συμμετοχής του στην κοινή παραγωγική προσπάθεια, αλλά δεν μπορεί να συμμετέχει στη διανομή του εταιρικού κεφαλαίου.

Συνεπώς μπορεί να λεχθεί ότι εφόσον δεν υπάρχουν εισφορές κατά κυριότητα στην Ο.Ε. θα πρέπει καταρχήν να δημιουργούνται λογαριασμοί τάξεως και όχι ουσίας, άρα οι εισφορές αυτές δεν θα μεταβάλλουν το ύψος του εταιρικού κεφαλαίου.

Στην άποψη αυτή αντιτάσσεται ότι η επιχειρηματολογία της είναι κατά βάση νομική και όχι οικονομική. Από οικονομική άποψη δεν θα πρέπει να παραβλέπεται ότι το κατά χρήση εισφερόμενο περιουσιακό στοιχείο μετέχει στην επιχειρηματική διαδικασία και αποδίδει κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο που θα μετείχε αν είχε εισφερθεί κατά κυριότητα. Επομένως, θα πρέπει να εμφανισθεί ως κανονικό μέσο δράσεως της επιχειρήσεως, σε λογαριασμούς ουσίας. Αυτό θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με το να προσδοθεί στο άυλο δικαίωμα χρήσεως κεφαλαιακή αξία, κάτι που θα μπορούσε να γίνει με χρησιμοποίηση της μεθόδου κεφαλαιοποίησεως των αναμενομένων προσόδων.

Η δεύτερη όμως αυτή άποψη στην εφαρμογή της δημιουργεί ορισμένα άλλα προβλήματα. Πράγματι, αν προσδοθεί κεφαλαιακή αξία στο δικαίωμα χρήσεως:

- Θα αυξηθεί το Εταιρικό Κεφάλαιο κατά την υπολογιστική αξία χρήσεως του πράγματος.
- Θα δημιουργηθεί, αντίστοιχα, λογαριασμός πάγιου ενεργητικού «Δικαίωμα χρήσεως ... » που θα πρέπει να αποσβεσθεί στα έτη κατά τα οποία θα χρησιμοποιείται το πράγμα.
- Δεδομένου ότι η εταιρία δεν θα έχει δεσμεύσει κεφάλαια για την απόκτηση του πράγματος, ενώ ταυτόχρονα ο κύριος του πράγματος θα προβαίνει σε απόσβεση της αξίας κτήσεώς του, σημαίνει ότι η εταιρία με τις αποσβέσεις επί του δικαιώματος χρήσεως ουσιαστικά δημιουργεί αποθεματικά.
- Τόσο η διόγκωση του Ε.Κ. όσο και η απόσβεση της αξίας του δικαιώματος χρήσεως από την εταιρία έχουν προεκτάσεις φορολογικού χαρακτήρα.

Σε περίπτωση εισφοράς χρήσεως οικοδομής, μπορεί να θεωρηθεί ότι εκείνος που αποκτά εισόδημα είναι εκείνος που εισφέρει τη χρήση της οικοδομής, δηλαδή ο εταίρος, και το εισόδημα αυτό να θεωρηθεί ότι προέρχεται ή από εκμίσθωση, δεδομένου ότι αυτή είναι η φύση του εισοδήματος από τη συνηθισμένη εκμετάλλευση του ακινήτου, ή από επιχείρηση, με βάση το ότι ο εισφέρων εκμεταλλεύεται την οικοδομή ως εταίρος και όχι ως εκμισθωτής.

Θα μπορούσε όμως να υποστηριχθεί και η εκδοχή ότι η Ο.Ε. αποκτά εισόδημα, επειδή αποφεύγει την καταβολή μισθώματος, αποφεύγει δηλαδή τη δαπάνη στην οποία θα υποβαλλόταν αν είχε μισθώσει την οικοδομή.

Είναι όμως φανερό ότι εισόδημα αποκτά οπωσδήποτε ο εισφέρων εταίρος, αν ληφθεί υπόψη ότι εισφέρεται η χρήση και όχι η κυριότητα περιουσιακών στοιχείων, με σκοπό την απόκτηση ωφέλειας δηλαδή τη δημιουργία εισοδήματος. Εξάλλου, με την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσεως, ο κύριος της οικοδομής χάνει την ευκαιρία να αποκτήσει το εισόδημα που θα είχε αν διέθετε την οικοδομή σε άλλη χρήση.

Αλλά ούτε είναι δυνατό να υποστηριχθεί η περίπτωση τεκμαρτού εισοδήματος της Ο.Ε. από ιδιόχρηση της οικοδομής, επειδή η ερμηνεία της βουλήσεως των συμβαλλομένων και η έννοια της από κοινού εισφοράς είναι ότι παραχωρείται στη συνιστώμενη Ο.Ε. η χρήση με σκοπό την επίτευξη κέρδους. Αν πραγματοποιηθεί κέρδος, ο κύριος του αγαθού, του οποίου τη χρήση έχει εισφέρει και το οποίο αυτός εκμεταλλεύεται κατά κυριότητα, δικαιούται να μετάσχει σ' αυτό.

Από τα παραπάνω μπορούμε να καταλήξουμε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Δεν υπάρχει σύμβαση μισθώσεως, συνεπώς τα λαμβανόμενα από τον κύριο του πράγματος δεν αποτελούν μίσθωμα αλλά ποσοστό κέρδους.
- Αν το ποσοστό συμμετοχής στα κέρδη του εισφέροντος τη χρήση της οικοδομής ήταν εισόδημα από οικοδομές, τότε για την Ο.Ε. το ποσοστό αυτό θα 'έπρεπε να χαρακτηριστεί έξοδο.
- Το μίσθωμα αποτελεί συμβατική υποχρέωση και καταβάλλεται από το μισθωτή ανεξαρτήτως από ύπαρξη κερδών. Αντίθετα, όταν εισφέρεται η χρήση της οικοδομής, ο κύριός της επωμίζεται τον κίνδυνο να μην εισπράξει σε περίπτωση αποτυχίας της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Εκείνος που εισφέρει τη χρήση εκμεταλλεύεται επιχειρηματικά τη χρήση του αγαθού, επομένως προσδοκά εισόδημα από επιχείρηση³.

³ Το τέταρτο ερώτημα αναφέρεται στο ποιος νομιμοποιείται να διενεργήσει αποσβέσεις στην αξία του ακινήτου του οποίου η χρήση εισφέρεται στην εταιρία.

- Αν θεωρηθεί ότι η Ο.Ε αποκτά τεκμαρτό εισόδημα με το να αποφεύγει τη δαπάνη του ενοικίου, το εισόδημα αυτό θα υπόκειται σε φορολογία τεκμαρτού εισοδήματος από οικοδομές, οπότε μεταβιβαζόμενο στον εταίρο ως συμμετοχή στα κέρδη θα έπρεπε να φορολογηθεί ως κέρδος.

Οι σχετικές με την εισφορά χρήσεως πράγματος λογιστικές εγγραφές είναι:

α) Αν η παρακολούθηση γίνεται με λογαριασμούς τάξεως:

Δικαίωμα χρήσεως πράγματος	X	α
Εταίρος Α, κύριος πράγματος X		
εισφερθέντος κατά χρήση		α

β) Αν χρησιμοποιηθούν λογαριασμοί ουσίας:

Εταίροι, λ/σμός καλύψεως κεφαλαίου		α
Εταίρος Α, λ/σμός καλύψεως κεφαλαίου		
Εταιρικό Κεφάλαιο		α
Κεφαλαιακή μερίδα Α		
Δικαίωμα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων		α
Εταίροι, λ/σμός καλύψεως κεφαλαίου		α
Εταίρος Α, λ/σμός καλύψεως κεφαλαίου		

B. Εισφορά προσωπικής εργασίας

Στις προσωπικές εταιρίες είναι δυνατό κάποιος εταίρος να μετέχει προσφέροντας στην εταιρία την προσωπική του εργασία ή ειδικές γνώσεις με τις οποίες αξιοποιούνται ενδεχομένως τα υλικά παραγωγικά μέσα που διαθέτουν οι άλλοι εταίροι.

Σε αυτή την περίπτωση η αξία της προσφερόμενης εργασίας μπορεί να προσδιορισθεί, τις πιο πολλές φορές, συγκριτικά με το μισθό ή γενικότερα την αμοιβή που έχει στις συναλλαγές η προσφορά ανάλογης εργασίας με σχέση εξαρτήσεως. Οποσδήποτε όμως δεν είναι δυνατό να υποστηριχθεί ότι από την κεφαλαιοποίηση της προσόδου της εργασίας αυτής, σε περίπτωση υπάρξεως αγοράς τέτοιας μορφής εργασίας, μπορεί να υπολογισθεί η αξία της εισφοράς και επομένως το ποσοστό συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο. Αυτό γιατί:

- Κατά το νόμο, εκείνος που εισφέρει προσωπική εργασία δε νομιμοποιείται να συμμετέχει στο κεφάλαιο.

- Αν η αξία της προσωπικής εργασίας αποτελούσε στοιχείο του πάγιου ενεργητικού και του ΕΚ, θα έπρεπε να υπόκειται σε απόσβεση, από την Ο.Ε., αλλά προϋποθέσεις αποσβέσεως δεν υπάρχουν.
- Ο εταίρος που προσφέρει την εργασία του αποβλέπει στην απόληψη κερδών, οπότε οι περιουσιακές του σχέσεις με τους άλλους εταίρους έχουν το στοιχείο του επιχειρηματικού κινδύνου και όχι το στοιχείο της παροχής εξαρτημένης εργασίας.

Λογιστικώς η παροχή προσωπικής εργασίας εμφανίζεται με λογαριασμούς τάξεως από τους οποίους ο χρεωστικός υποδηλώνει τη συμμετοχή του εταίρου στην εταιρία και ο πιστωτικός το δικαίωμά του να μετάσχει στο αποτέλεσμα.

Η τυπική ημερολογιακή εγγραφή θα είναι:

Εισφορά εργασίας εταίρου Γ	α
Εταίρος Γ, λογαριασμός εισφοράς εργασίας	α

Στο Ε.Γ.Λ.Σ. οι λογαριασμοί αυτοί μπορούν να ανοιχθούν υπό τους πρωτοβάθμιους 04 «Διάφοροι Λογαριασμοί Πληροφοριών Χρεωστικοί» και 08» Διάφοροι Λογαριασμοί Πληροφοριών Πιστωτικοί».

Για πρακτικούς σκοπούς, όπως π.χ. για να υπολογισθεί το τέλος χαρτοσήμου επί του εταιρικού κεφαλαίου κατά τη σύσταση της εταιρίας, η εισφερόμενη εργασία αποτιμάται αναλόγως του ποσοστού συμμετοχής στα κέρδη του εταίρου που εισφέρει την εργασία σε σχέση με το ποσοστό συμμετοχής σε αυτά και το ύψος εισφοράς των εταίρων που εισέφεραν αγαθά συγκεκριμένης αξίας. Αν, π.χ., συνιστάται Ο.Ε. με εταίρους τον Α που εισφέρει €30.000, τον Β που εισφέρει εμπορεύματα αξίας €20.000 και τον Γ που εισφέρει την προσωπική του εργασία, με συμφωνηθείσα συμμετοχή στα κέρδη, αντίστοιχα, 50%, 30% και 20%, η συμμετοχή του Γ προσδιορίζεται, για την καταβολή του χαρτοσήμου, ως εξής:

Σε συμμετοχή στα κέρδη 80% αντιστοιχούν εισφορές € 50.000

Σε συμμετοχή στα κέρδη 20% αντιστοιχούν εισφορές X

$$X = 50.000 \times \frac{20}{80} = 12.500$$

Έτσι, ως κεφάλαιο επί του οποίου θα υπολογισθεί το τέλος χαρτοσήμου θα θεωρηθεί το ποσό των €50.000+ 12.500=62.500. Το ποσό των €12.500 μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως αξία της εγγραφής τάξεως.

Σημειώνουμε ακόμα ότι ο εταίρος που εισφέρει εργασία δεν συμμετέχει στη διανομή του εταιρικού κεφαλαίου κατά την εκκαθάριση της Ο.Ε., επειδή το κεφάλαιο απεικονίζει την αξία των εισφερθέντων από τους υπόλοιπους εταίρους αγαθών, την οποία θα πρέπει να αναλάβουν. Αντίθετα, ο εταίρος που προσφέρει την εργασία του θα συμμετάσχει στη διανομή της περιουσίας της εταιρίας που τυχόν απομένει μετά την επιστροφή στους υπόλοιπους εταίρους των κεφαλαιακών τους εισφορών.

2.2.4. Λύση & Εκκαθάριση της Ο.Ε.

Πέρα από τις αρχικές εγγραφές σύστασης και λειτουργίας, η Ο.Ε. πρέπει στο καταστατικό της να προβλέπει τον τρόπο τον οποίο θα ακολουθήσει σε περίπτωση **λύσης και εκκαθάρισης** αυτής. Εάν το καταστατικό της δεν περιγράφει αυτήν την διαδικασία, τότε η εκκαθάριση γίνεται από τον εκκαθαριστή που ορίζει το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

Κατά τη διαδικασία της εκκαθάρισης γίνεται:

- Απογραφή της επιχείρησης,
- Σύνταξη του ισολογισμού της επιχείρησης
- Ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων
- Διανομή κερδών και περιουσίας βάση καταστατικού

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3: ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

3.1. Τα Βασικά Σημεία & Όργανα ενός Καταστατικού

Για την έγκυρη σύσταση Ο.Ε. απαιτείται να συνταχθεί καταστατικό (εταιρικό συμφωνητικό) μεταξύ των εταίρων και να κατατεθεί στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας μέσα σε 15 μέρες από την υπογραφή του. Περίληψη του καταστατικού, καταχωρείται στο βιβλίο Εταιρειών της Γραμματείας του Πρωτοδικείου και τοιχοκολλάται επί τρεις μήνες στο ακροατήριο του Πρωτοδικείου ώστε να λάβει με τον τρόπο αυτό την απαιτούμενη δημοσιότητα.

Η περίληψη πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τα ουσιώδη στοιχεία που, σύμφωνα με το νόμο, περιλαμβάνονται στο καταστατικό. Αυτά είναι:

- Τα ονοματεπώνυμα των εταίρων, η διεύθυνση κατοικίας τους και η ιδιότητά τους.
- Η εταιρική επωνυμία, υπό την οποία θα συναλλάσσεται η εταιρία. Στην περίπτωση της Ο.Ε. η επωνυμία αποτελείται από τα ονοματεπώνυμα όλων των εταίρων ή ενός μόνο, οπότε στην επωνυμία προστίθεται η ένδειξη «και Σία» (και συντροφία), που υποκαθιστά τα παραλειπόμενα ονόματα.
- Τα ονοματεπώνυμα των εταίρων στους οποίους έχει ανατεθεί η διεύθυνση των εταιρικών υποθέσεων ή στους οποίους έχει δοθεί το δικαίωμα να υποχρεώνουν με την υπογραφή τους την εταιρεία. Αν δεν έχουν ορισθεί συγκεκριμένοι εταίροι για το σκοπό αυτό, τότε θεωρείται ότι η εταιρεία διευθύνεται και αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις από το σύνολο των εταίρων. Η εταιρία υποχρεώνεται με τις υπογραφές των προς τούτο εξουσιοδοτημένων οι οποίες τίθενται κάτω από την εταιρική επωνυμία.
- Το κεφάλαιο που κατέβαλαν ή θα καταβάλουν οι εταίροι καθώς και η μερίδα συμμετοχής κάθε εταίρου σ' αυτό.
- Η χρονική διάρκεια για την οποία έχει συσταθεί η εταιρία. Μερικές εταιρείες συνιστώνται για την εκπλήρωση ενός σκοπού που από τη φύση του έχει περιορισμένη χρονική διάρκεια (π.χ. κατασκευή ενός τεχνικού έργου). Αλλά και όταν δεν υπάρχει αυτός ο φυσικός περιορισμός, στο καταστατικό τίθεται χρονική διάρκεια της εταιρείας, με την πρόβλεψη της δυνατότητας να παραταθεί.

- Το αντικείμενο εργασιών της εταιρίας.
- Η έδρα της εταιρίας.

Εκτός από τα παραπάνω απαραίτητα στοιχεία, το καταστατικό συνήθως ρυθμίζει, με ειδικούς όρους, και άλλα θέματα αναγόμενα κυρίως στις μεταξύ των εταίρων σχέσεις, όπως είναι:

- Τα ποσοστά συμμετοχής στα αποτελέσματα. Αν δεν προβλεφθεί η ρύθμιση αυτή, τότε θεωρείται ότι όλοι οι εταίροι μετέχουν στα κέρδη και στις ζημίες κατά ίσα μέρη. Εν τούτοις όμως είναι δυνατό το καταστατικό να ορίσει διάφορες αναλογίες συμμετοχής στα αποτελέσματα ή ακόμα να διαφοροποιήσει τα ποσοστά συμμετοχής στις ζημίες. Δεν μπορεί όμως να αποκλείσει τελείως κάποιον ή κάποιους εταίρους από τη συμμετοχή στα κέρδη ή στις ζημίες (λεόντιος εταιρία).
- Η δυνατότητα εκχωρήσεως μεριδίων σε άλλα πρόσωπα.
- Η τύχη της κεφαλαιακής μερίδας εταίρου μετά το θάνατό του.
- Οι ατομικές απολήψεις χρημάτων που μπορούν να πραγματοποιούν οι εταίροι, κατά τη διάρκεια της χρήσεως, για τις ατομικές τους ανάγκες και οι οποίες ουσιαστικά αποτελούν προείσπραξη έναντι των αναμενόμενων κερδών.
- Οι όροι λύσεως και ο τρόπος εκκαθαρίσεως της εταιρίας.
- Κάθε άλλη ρύθμιση που θεωρείται απαραίτητη για να προληφθούν προστριβές μεταξύ των εταίρων, π.χ. περιοριστικοί όροι στην εξουσία των διαχειριστών για πράξεις όπως αγοραπωλησίες ακινήτων, εγγραφές υποθηκών στα ακίνητα της εταιρίας, σύναψη δανείων πάνω από ένα ποσό, παροχές εγγυήσεων κλπ. Για τις πράξεις αυτές μπορεί να προβλέπεται άλλη διαδικασία, όπως π.χ. κοινή απόφαση όλων των εταίρων. Επίσης μπορεί να προβλέπεται προσφυγή σε διαιτησία, στην περίπτωση που θα ανακύψουν διαφωνίες και να καθορίζονται η διαδικασία και οι λεπτομέρειες.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ως προς τις ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρίες στις οποίες όλοι οι απεριόριστα ευθυνόμενοι εταίροι είναι ανώνυμες εταιρίες, εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ετερόρρυθμες κατά μετοχές εταιρίες ή εταιρίες παραπλήσιου εταιρικού τύπου ή στις οποίες όλοι οι απεριόριστα ευθυνόμενοι εταίροι είναι ομόρρυθμες ή ετερόρρυθμες εταιρίες των οποίων τα μέλη που ευθύνονται απεριόριστα είναι επίσης ανώνυμες εταιρίες, εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ετερόρρυθμες κατά

μετοχές εταιρίες ή εταιρίες παρεμφερούς τύπου είναι υποχρεωμένες να καταρτίζουν το καταστατικό τους με συμβολαιογραφικό έγγραφο, το οποίο υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται για τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης. Η απόκλιση αυτή από τα γενικώς ισχύοντα για τις προσωπικές εταιρίες προβλέπεται από το Π.Δ. 326/94 το οποίο επίσης εισήγαγε και άλλες ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα προσωπικών εταιριών που τα απεριόριστως ευθυνόμενα μέλη τους είναι κεφαλαιακές ή μικτές εταιρείες.

Κάθε τροποποίηση του καταστατικού ομόρρυθμης εταιρίας υπόκειται στις ίδιες διατυπώσεις δημοσιότητας στις οποίες υποβλήθηκε το αρχικό.

Το καταστατικό πρέπει να συνταχθεί και να υπογραφεί⁴ μετά την προέγκριση της επωνυμίας από το οικείο επιμελητήριο για να αποφευχθεί η πιθανότητα μη δυνατότητας χρήσης της επιλεγμένης επωνυμίας (βλ. κεφ. 5).

3.1.1. Τυποποιημένη Μορφή Καταστατικού Ο.Ε.

Ένα πλήρες καταστατικό μπορεί να έχει την ακόλουθη μορφή. Να σημειώσουμε, όμως ότι είναι στην ευχέρεια των εταίρων για το τι ακριβώς θα γράφει.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Στα Χανιά σήμερα ..... οι υπογεγραμμένοι:

1.

2.

3.

.....

συμφώνησαν και αποδέχτηκαν τα εξής.

Ιδρύουμε μεταξύ μας ομόρρυθμη εμπορική / παροχής υπηρεσιών εταιρεία της οποίας μόνα μέλη είμεθα εμείς, με τους όρους και συμφωνίες που ακολουθούν:

ΑΡΘΡΟ 1^ο: Δηλώνεται η επωνυμία της εταιρείας.

ΑΡΘΡΟ 2^ο: Δηλώνεται ο σκοπός της εταιρείας.

---

⁴ Το καταστατικό υπογράφεται από τους εταίρους και δεν χρειάζεται να συνταχθεί ή να υπογραφεί από συμβολαιογράφο.

ΑΡΘΡΟ 3^ο: Δηλώνεται η έδρα της επιχείρησης.

ΑΡΘΡΟ 4^ο: Σε αυτό το άρθρο δηλώνεται η διάρκεια της επιχείρησης. Υπάρχουν εταιρείες που συστήνονται για συγκεκριμένο λόγο και έχουν περιορισμένη διάρκεια «ζωής». Τέτοιες εταιρείες συστήθηκαν πολλές κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Έργων.

Επίσης, σε αυτό το άρθρο δηλώνεται τι μπορεί να συμβεί σε περίπτωση θανάτου κάποιου από τους εταίρους ή απώλειας της δικαιοπρακτικής ικανότητας του, αλλά και ακόμα τι μπορεί να συμβεί σε περίπτωση που κάποιος εταίρος θελήσει να υπαναχωρήσει.

ΑΡΘΡΟ 5^ο: Εδώ ορίζεται το κεφάλαιο της εταιρείας, καθώς και τα ποσοστά συμμετοχής των εταίρων.

ΑΡΘΡΟ 6^ο: Σε αυτό το άρθρο ορίζονται οι διαχειριστές, οι ταμίες και οι νόμιμοι εκπρόσωποι της εταιρείας. Επίσης ορίζονται οι υποχρεώσεις αυτών, ποιοι θα έχουν δικαίωμα υπογραφής για πράξεις και δικαιοδοσίες της εταιρείας.

ΑΡΘΡΟ 7^ο: Οι εταίροι οφείλουν να προσφέρουν την προσωπική τους εργασία προς ευόδωση του σκοπού της εταιρείας χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή.

ΑΡΘΡΟ 8^ο: Κάθε εταίρος δικαιούται να λαμβάνει γνώση αυτοπροσώπως της πορείας της εταιρίας και των εταιρικών υποθέσεων και να εξετάζει τα βιβλία της εταιρίας και τα έγγραφα.

ΑΡΘΡΟ 9^ο: Σε αυτό το άρθρο ορίζεται με ποιο τρόπο θα συμμετέχουν οι εταίροι στα κέρδη και τις ζημιές, καθώς και στις δαπάνες της εταιρείας. Επίσης ορίζεται η χρονική περίοδος που θα λάβουν χώρα όλα αυτά.

ΑΡΘΡΟ 10^ο: Στο άρθρο 10 ορίζεται τι θα συμβεί σε περίπτωση ύπαρξης νέων εταίρων.

ΑΡΘΡΟ 11^ο: Σε αυτό το άρθρο ορίζουμε τα διαδικαστικά της λύσης και εκκαθάρισης της εταιρείας.

ΑΡΘΡΟ 12^ο: Οι διαφωνίες των εταίρων θα λύνονται όπως ορίζει το συγκεκριμένο άρθρο.

ΑΡΘΡΟ 13^ο: Οι εταίροι σε περίπτωση που έτσι επιλέγουν απαγορεύεται να ασκούν ατομικά εργασίες όμοιες με την συνιστώμενη εταιρεία με βάση το άρθρο 13.

ΑΡΘΡΟ 14^ο: Κάθε περίπτωση που δεν προβλέπεται ειδικά από το καταστατικό αυτό διέπεται και ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Εμπορικού Νόμου και Α.Κ.

Αυτά συμφώνησαν και αποδέχονται και υπογράφουν το παρόν ως ακολούθως:

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

3.2 Το Καταστατικό της Εταιρείας «Διαφημιστική & ΣΙΑ Ο.Ε.»

Μέχρις στιγμής βλέπουμε το στήσιμο μιας ομόρρυθμης εταιρείας από θεωρητική πλευρά και μόνο. Για την καλύτερη κατανόηση όμως, του θέματος θα το δούμε και από πρακτική πλευρά. Ας υποθέσουμε ότι είμαστε 2 επιχειρηματίες και θέλουμε να συστήσουμε μια διαφημιστική εταιρεία. Μετά από συζητήσεις καταλήξαμε σε συμφωνία και θα συστήσουμε την «**Διαφημιστική & ΣΙΑ Ο.Ε.**». το καταστατικό που προκύπτει είναι το ακόλουθο:

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Στο Ηράκλειο σήμερα 2 Ιανουαρίου 2007 οι παρακάτω υπογεγραμμένοι:

1. Σκαντζάκης Φώτης του Εμμανουήλ κάτοικος Χανίων οδός Γεωργίου Μαύρου αρ. 6 με Α.Φ.Μ 128314785.
2. Μουλακάκης Ζαχαρίας του Αστρινού κάτοικος Χανίων οδός Απτέρων αρ. 17 με Α.Φ.Μ 124578963

συμφωνήσαμε και συναποδεχτήκαμε τα κάτωθι:

Συνιστούμε με το παρόν καταστατικό Ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία: «ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ Ο.Ε.» και με τους παρακάτω όρους:

ΑΡΘΡΟ 1^ο: Έδρα της εταιρίας ορίζεται η πόλη των Χανίων και επί της οδού Λεβέντη 5.

ΑΡΘΡΟ 2^ο: Σκοπός της εταιρίας και αντικείμενο αυτής είναι η παροχή υπηρεσιών διαφήμισης και προβολής.

ΑΡΘΡΟ 3^ο: Η διάρκεια της επιχείρησης ορίζεται τριετής (3 έτη) δηλαδή μέχρι 31/12/2009 και θα παρατείνεται αυτοδικαίως για άλλη μια τριετία (3 έτη) εφόσον κάποιος εταίρος πριν από τη συμπλήρωση εξαμηνιαίας (6 μήνες) δεν την κατήγγειλε με έγγραφη δήλωση του κοινοποιούμενη με δικαστικό επιμελητή προς τους άλλους εταίρους και καταχωρημένης στα σχετικά βιβλία του Πρωτοδικείου.

ΑΡΘΡΟ 4^ο: Εταιρικό κεφάλαιο ορίζεται το ποσό των 30000,00€ εισφερθέν από τον Σκαντζάκη Φώτη κατά 50,0%, και από τον Μουλακάκη Ζαχαρία κατά 50,0%. Οι εισφορές των εταίρων ορίζονται ως εξής:

A) για τον Σκαντζάκη Φώτη

- η εισφορά του καταβάλλεται σε μετρητά

B) για τον Μουλακάκη Ζαχαρία

- ένα φορτηγό αυτοκίνητο MERCEDES αξίας 6000,00€
- το υπόλοιπο της εισφοράς του το καταβάλλει σε μετρητά 9000,00€

ΑΡΘΡΟ 5^ο: Διαχειριστής και νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας ορίζεται ο Σκαντζάκης Φώτης, ο οποίος με την υπογραφή του κάτω από την εταιρική επωνυμία θα εκπροσωπεί την εταιρία σε οποιαδήποτε δικαστική και διοικητική αρχή, φυσικά και νομικά πρόσωπα, τράπεζες, ιδρύματα και οργανισμούς, θα εκδίδει και θα αποδέχεται συναλλαγματικές, γραμμάτια, επιταγές και πάσης μορφής Πιστωτικούς τίτλους και εν γένει θα εκπροσωπεί και θα υποχρεώνει την εταιρεία. Ο ίδιος δεν ορίζεται ως αγορανομικός υπεύθυνος της εταιρίας και θα δικάζεται με έξοδα της. Προκειμένου δια την σύναψη δανείων επ' ονόματος της εταιρείας θα υπογράφουν ομού οι εταίροι.

ΑΡΘΡΟ 6^ο: Παρέχεται το δικαίωμα της ιδρύσεως υποκαταστημάτων καθ' άπασαν την επικράτεια ως και την αλλοδαπή. Μόνο κατόπιν κοινής συμφωνίας. Ουδέν μέλος δύναται να ιδρύσει υποκαταστήματα για λογαριασμό του ή της εταιρίας άνευ της συμφώνου γνώμης και υπογραφής των εταίρων.

ΑΡΘΡΟ 7^ο: Η εταιρία δεν ευθύνεται δια τα ατομικά χρέη των εταίρων προς τις συστάσεις είτε και κατά τη διάρκεια της.

ΑΡΘΡΟ 8^ο: Εκκαθαριστές της εταιρίας ορίζονται και τα τρία (3) μέλη αυτής.

ΑΡΘΡΟ 9^ο: Εκκαθαριστικοί λογαριασμοί και διανομές καθαρών κερδών μεταξύ των εταίρων θα γίνονται στο τέλος κάθε χρήσεως και μετά την ανάλογη καταβολή φορολογίας εάν τελικά υφίσταται.

ΑΡΘΡΟ 10^ο: Πρόσληψη συνεταίρου ή εκχώρηση εταιρικών μεριδίων επιτρέπεται μόνο κατόπιν κοινής αποδοχής εκ μέρους των εταίρων.

ΑΡΘΡΟ 11^ο: Σε περίπτωση διάλυσης της εταιρίας για οποιονδήποτε λόγο και αιτία η εκκαθάριση της θα διενεργείται από κοινού από τους εταίρους και οι οποίοι ορίζονται με το παρόν «εκκαθαριστές».

ΑΡΘΡΟ 12^ο: Σε περίπτωση θανάτου ενός εκ των εταίρων το μερίδιο μεταβιβάζεται αυτοδικαίως εκ τους νομίμους κληρονόμους.

Χανιά 02 Ιανουαρίου 2007

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΣΚΑΝΤΖΑΚΗΣ

ΜΟΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΦΩΤΗΣ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4: ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

4.1. Κατάθεση Καταστατικού στο Πρωτοδικείο

Εφόσον έχει επιλεγθεί η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της νέας εταιρείας, και εφόσον γνωρίζουν το σκοπό και τον τύπο της, οι εταίροι πηγαίνουν στο επιμελητήριο για να βεβαιωθούν ότι η συγκεκριμένη επωνυμία και διακριτικός τίτλος δεν έχει ήδη δοθεί σε κάποια άλλη Ομόρρυθμη Εταιρεία και είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του νόμου. Στο Επιμελητήριο, πρέπει να καταθέσουν συμπληρωμένη μία αίτηση και ένα παράβολο 4€ . Εάν η επιλεγμένη επωνυμία και διακριτικός τίτλος είναι αποδεκτός, θα τους δοθεί βεβαίωση Προέγκρισης Επωνυμίας. Στην περίπτωση όπου η επωνυμία που έχουν επιλέξει έχει ήδη χρησιμοποιηθεί ή δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του νόμου, θα πρέπει να επιλέξουν νέα επωνυμία.

Στη συνέχεια πρέπει προχωράνε στη σύνταξη του ιδιωτικού συμφωνητικού - καταστατικού της εταιρείας. Το καταστατικό αποτελεί το έγγραφο της συστάσεως της εταιρείας αλλά επίσης προδιαγράφει και όλα τα βασικά θέματα που αφορούν στις σχέσεις των μετόχων, στη διοίκηση της εταιρείας, σε θέματα που αφορούν τη διάρκεια ζωής της αλλά και τη διάλυσή της. Το καταστατικό υπογράφεται από όλους τους εταίρους και δεν χρειάζεται να συνταχθεί από ή να υπογραφεί σε συμβολαιογράφο.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.2081/92, το υπογεγραμμένο καταστατικό της συστημένης Ο.Ε. σε δύο αντίγραφα προσκομίζεται στο επιμελητήριο, μαζί με τον αύξοντα αριθμό κράτησης επωνυμίας , δύο χαρτόσημα των 0,50€ και μία αίτηση .Το επιμελητήριο, εφόσον ελέγξει την επωνυμία και το διακριτικό τίτλο, θεωρεί το καταστατικό για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης της Επωνυμίας και Διακριτικού τίτλου.

Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την υπογραφή του καταστατικού, πρέπει να καταβάλουν στην ΔΟΥ το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου (ΦΣΚ), ο οποίος ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρα 17-31, Ν.1676/86. Για την καταβολή του ΦΣΚ πρέπει να προσκομίσουν δύο αντίγραφα του καταστατικού (εκ των οποίων το ένα είναι αυτό που έχει θεωρηθεί από το επιμελητήριο), επιταγή με το προδιαγραφόμενο ποσό, δήλωση ΦΣΚ εις διπλούν.

Θα θεωρηθεί το καταστατικό και θα επιστραφεί επίσης το διπλότυπο καταβολής και το ένα από τα δύο αντίγραφα της δήλωσης ΦΣΚ. Στη συνέχεια πρέπει να

θεωρήσουν το καταστατικό στο Ταμείο Νομικών και στο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων όπου καταβάλλονται ποσά 0,5% και 1% επί του εταιρικού κεφαλαίου αντίστοιχα.

Δύο αντίγραφα του θεωρημένου καταστατικού από το Επιμελητήριο, τη ΔΟΥ κατά την καταβολή του ΦΣΚ, το Ταμείο Νομικών και το Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων, κατατίθενται στο Πρωτοδικείο έδρας για δημοσίευση. Η δημοσίευση αυτή αποτελεί την πράξη ίδρυσης-σύστασης της Ο.Ε.

Εντός δύο μηνών από τη σύσταση της εταιρείας πρέπει να εγγραφεί η εταιρεία στο οικείο επιμελητήριο. Για την εγγραφή πρέπει να προσκομισθούν δικαιολογητικά. Το επόμενο βήμα στη διαδικασία σύστασης της Ο.Ε. είναι η έναρξη εργασιών στην ΔΟΥ έδρας και οι απαραίτητες διαδικασίες για τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ:
ΕΝΑΡΞΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ – ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5: Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ Ο.Ε.

5.1. Εγγραφή στο Επιμελητήριο

Μια από τις αρχικές κινήσεις που πρέπει να γίνει κατά την έναρξη της επιχείρησης είναι να αιτηθεί η νεοσύστατη επιχείρηση, στο εμπορικό επιμελητήριο, της περιοχής της, καταγραφή και αποδοχή της επωνυμίας με την οποία επιθυμεί να συναλλάσσεται στην αγορά. Με διαφορετικά λόγια να γίνει προέγκριση της επωνυμίας.

Εφόσον έχει επιλεγθεί η επωνυμία, ο διακριτικός τίτλος της νέας εταιρείας, και ο σκοπός και ο τύπος της, πρέπει να βεβαιωθούμε από το οικείο επιμελητήριο, ότι η συγκεκριμένη επωνυμία και διακριτικός τίτλος δεν έχει ήδη δοθεί σε κάποια άλλη Ομόρρυθμη Εταιρεία και είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του νόμου.

Για να γίνει αυτό, είτε κάποιος εταίρος της εταιρείας, είτε ο λογιστής αυτής καταθέτει στο επιμελητήριο μία αίτηση, καθώς και παράβολο 5€. Η αίτηση είναι η ακόλουθη:

ΠΡΟΣΟΧΗ: ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ ΑΥΤΟ ΑΦΟΡΑ ΜΟΝΟ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ. ΑΠΕΥΘΥΝΘΕΙΤΕ ΣΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΕΝΤΥΠΙΑ

Α Ι Τ Η Σ Η

**Προς το
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
Τμήμα Μητρώου**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΝΤΟΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ: ..... Σας παρακαλώ, να ελέγξετε την
. Ελληνική
ΟΝΟΜΑ: ..... Επωνυμία: .....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
.....
ΟΔΟΣ: .....
ΑΡ.: ..... Τ.Κ.: ..... Λατινική Επωνυμία: .....
ΠΕΡΙΟΧΗ: .....
. ή τον Ελληνικό Διακρ.
ΤΗΛ. 1: ..... Τίτλο: .....
ΤΗΛ. 2: ..... προκειμένου να τα
FAX: ..... χρησιμοποιήσω στην υπό σύσταση ή
τροποποίηση επιχείρηση με αντικείμενο
εργασιών .....
..... και προβείτε
σε προσωρινή καταχώρηση αυτής στα
Μητρώα σας ώστε εντός μηνός από
σήμερα να σας προσκομίσω τα σχετικά
καταστατικά ή τροποποιητικά για
οριστική καταχώρηση.

Αθήνα, ... / ..... / 2000

..... Αιτών/ούσα

Εάν η επιλεγμένη επωνυμία και διακριτικός τίτλος είναι αποδεκτός, δίνεται βεβαίωση Προέγκρισης Επωνυμίας. Σε περίπτωση όπου η επωνυμία που επιλέξαμε έχει ήδη χρησιμοποιηθεί ή δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του νόμου, θα πρέπει να επιλέξουμε νέα επωνυμία.

Το στάδιο αυτό της Προέγκρισης Επωνυμίας, δεν είναι υποχρεωτικό αλλά είναι χρήσιμο να γίνει πριν τη σύνταξη και υπογραφή του καταστατικού, για να βεβαιωθούμε ότι η επωνυμία που επιλέξαμε είναι δεκτή και να μην χρειαστεί να κάνουμε αλλαγές στο καταστατικό.

Αφού έχει προεγκριθεί η επωνυμία μπορούμε να συντάξουμε και να καταθέσουμε στο πρωτοδικείο, το ιδιωτικό συμφωνητικό – καταστατικό της εταιρείας (βλ. κεφ. 3 και 4). Μετά από την παραπάνω διαδικασία και σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.2081/1992, το υπογεγραμμένο καταστατικό της συστημένης Ο.Ε. σε δύο αντίγραφα προσκομίζεται στο επιμελητήριο, μαζί με τον αύξοντα αριθμό κράτησης επωνυμίας που είχαμε πάρει από την προηγούμενη διαδικασία, καθώς επίσης και 2 χαρτόσημα των 0,5€ και μια αίτηση όπως την παραπάνω. Το επιμελητήριο, εφόσον ελέγξει και πάλι, την επωνυμία και το διακριτικό τίτλο, θεωρεί το καταστατικό για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης της Επωνυμίας και Διακριτικού τίτλου.

5.2. Εγγραφή Εταίρων στο ΤΕΒΕ

Παράλληλα με την παραπάνω διαδικασία οι εταίροι έχουν την υποχρέωση να εγγραφούν στο ΤΕΒΕ για την προσωπική τους ασφάλεια. Σε περίπτωση που είναι ασφαλισμένοι σε κάποιο άλλο φορέα θα πρέπει να πάρουν απαλλαχτικό. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να προσκομίσουν τα εξής:

- Μισθωτήριο συμβόλαιο ή παραχωρητήριο⁵, το οποίο πρέπει να είναι θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. στην οποία υπάγεται βάση έδρας η συγκεκριμένη επιχείρηση.
- Διαγραφή από ενδεχομένως παλαιότερο φορέα ασφάλισης.
- Ένσημα Ι.Κ.Α. σε περίπτωση που κάποιος από τους εταίρους διαθέτει.

⁵ Σε περίπτωση δωρεάν παραχώρησης από τρίτο.

- 177,00€ ως εισφορές εγγραφής.
- Και τέλος, μια αίτηση που δίδεται από το ΤΕΒΕ.

Με την ολοκλήρωση της εγγραφής δίνεται στον εγγραμμένο βεβαίωση εγγραφής, καθώς και ασφαλιστική ενημερότητα για την θεώρηση βιβλίων και στοιχείων που θα γίνει μετά την έναρξη.

5.3 Καταβολές πριν από την Έναρξη στην Δ.Ο.Υ.

Προτού κάνουμε το τελικό βήμα της έναρξης στο τμήμα μητρώου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. είμαστε υποχρεωμένοι να καταβάλλουμε τα εξής ποσά:

- Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου
- Ταμείο Νομικών & Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων

Μέσα σε 15 μέρες από την υπογραφή του καταστατικού, πρέπει να καταβάλλουμε στη Δ.Ο.Υ. έδρας, το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου (Φ.Σ.Κ.), ο οποίος ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του εταιρικού (άρθρα 17 – 31, Ν.1676/86). Για την καταβολή του ΦΣΚ πρέπει να προσκομίσετε δύο αντίγραφα του καταστατικού (εκ των οποίων το ένα είναι αυτό που έχει θεωρηθεί από το επιμελητήριο), επιταγή με το προδιαγραφμένο ποσό, και δήλωση Φ.Σ.Κ. εις διπλούν.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ .....
 Δ.Ο.Υ. ....
 .....
 Αριθμός Δήλωσης .....

Φακέλου .....
 Φορολ. Μητρώου .....

ΔΗΛΩΣΗ*

Καταβολής φόρου στη συγκέντρωση κεφαλαίων

Στοιχεία
 υπόχρεου

Επωνυμία .....

Μορφή επιχείρησης (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., κ.λπ.) .....

Αντικείμενο εργασιών .....

Διεύθυνση επιχείρησης .....
 πόλη Οδός αριθ. ταχ. κωδ.
 μ.

Πράξη που υπόκειται στο φόρο (σύσταση, αύξηση, μετατροπή, κ.λπ.)	Αξία πράξης που υπόκειται στο φόρο	Συντελεστής του φόρου 1%	Οφειλόμενο ποσό	ΚΑΕ
		Προσαύξηση εκπρόθεσμου		
		Σύνολο δρχ.		

..... 19.....
 Ο Δηλών

Θεωρήθηκε ..... 19.... Ο Προϊστάμενος Δ.Ο.Υ.	ΤΜΗΜΑ ΕΣΟΔΩΝ ..... ΕΛΕΓΚ. ΕΣΟΔΩΝ ..... ΕΚΔΟΤΗΣ ..... ΓΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΔΡΧ.	Εισπράχθηκαν δρχ. ....1 9..... Ο Διαχ/στής Δ.Ο.Υ.
--	--	---

*Η δήλωση υποβάλλεται σε τρία αντίτυπα

Η Δ.Ο.Υ. θα θεωρήσει το καταστατικό και θα μας επιστρέψει το διπλότυπο καταβολής, καθώς και το ένα αντίγραφο της δήλωσης Φ.Σ.Κ.

Στο ταμείο νομικών & ταμείο προνοίας δικηγόρων θεωρούμε το καταστατικό και καταβάλλουμε 0,5% και 1% επί του εταιρικού κεφαλαίου, αντίστοιχα.

5.4 Έναρξη στο Τμήμα Μητρώου της Αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

Το επόμενο και τελευταίο βασικό βήμα για να ολοκληρωθεί η διαδικασία έναρξης της επιχείρησης είναι να γίνει η αίτηση έναρξης εργασιών στο τμήμα Μητρώου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.. Για να γίνει η έναρξη απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Έντυπο έναρξης Μ3 (βλ. επόμενη σελίδα)
- Καταστατικό θεωρημένο από το Πρωτοδικείο
- Βεβαίωση εγγραφής σε επιμελητήριο
- Μισθωτήριο ή παραχωρητήριο επαγγελματικής στέγης, και
- Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής των μελών της επιχείρησης σε ασφαλιστικό φορέα. (ΤΕΒΕ, κλπ.).

ΔΗΛΩΣΗ

ΕΝΑΡΞΗΣ / ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

(ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ Ή ΕΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ)

Αρ. Δήλωσης :

Ημ/νία Δήλωσης:

Αρ. Φακέλου :

ΕΝΑΡΞΗ Μεταβολή

Υπηρεσία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Δ.Ο.Υ.:

α

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Α.Φ.Μ.

Επωνυμία

Τίτλος

Μορφή Μη Φυσικού Προσώπου

Ημ/νία Έναρξης Επιχείρησης

α1

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

Αριθμός Καταστατικού

Ημ/νία Επικύρωσης Καταστατικού

Αρχή Επικύρωσης

Ημ/νία Μεταβολής Επιχείρησης

β

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Προέλευση Έναρξης

Αιτία Μεταβολής

Κατάσταση Επιχείρησης

Λήξη Διάρκειας Μη Φ.Π.

Αρ. Φ.Ε.Κ./Τ.Α.Π.Ε.Τ.

β1

ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Άλλο ζαπή Δημοτική

Δημόσια Λοιπή

Κεφάλαιο

Έτος Φ.Ε.Κ./Τ.Α.Π.Ε.Τ.

Είδος Μετοχών

Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία

Μ3
1/4

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ

β2 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οδός-Αριθμός Τ.Κ.- Περιοχή - Δήμος/Κοινότητα

Νομός Τηλέφωνο Fax

Αρμόδια Δ.Ο.Υ. Αρμόδιο Τοπικό Γραφείο

β3 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Οδός-Αριθμός Τ.Κ.- Περιοχή - Δήμος/Κοινότητα

Νομός Τηλέφωνο Fax

β4 ΚΒΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Ημ/νια λήξης Διαχειριστικής Περιόδου Ημ/νια λήξης Πρώτης Διαχειριστικής Περιόδου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ	ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ
☐ Α ☐ Β ☐ Γ	☐ Υποχρεωτικά	☐ Μηχανογραφικά	☐ Έδρα
☐ Μη Υπόχρεοι	☐ Προαιρετικά	☐ Χειρόγραφα	☐ Εγκατάσταση
☐ Απαλλασσόμενοι	☐ Υποχρεωτικά με Α.Π.Δ.	☐ Μικτά	☐ Λογιστής
☐ Απαλλασσόμενοι με Α.Π.Δ.	<input type="text"/> Αρ. Απόφασης <input type="text"/> Ημ/νια Απόφασης		

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΟΧΙ   ΝΑΙ

ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ Υποχρεωτικά Προαιρετικά

Η ΗΜΕΡΙΑ ΛΗΞΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ συμπληρώνεται με 01/12 ή 06/06 ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων.
Οι ενδεδειγμένες ΗΜΕΡΙΑ ΛΗΞΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ, ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ και ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ συμπληρώνονται υποχρεωτικά στην τήρηση της κατηγορίας βιβλίων.
Για την Κατηγορία βιβλίων "Απαλλασσόμενοι με Α.Π.Δ. (Απόφαση Προϊσταμένου Δ.Ο.Υ.)", διαγράφεται "Υποχρεωτικά με Α.Π.Δ." και συμπληρώνονται οι ενδεδειγμένες ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ "ΗΜΕΡΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ".
Αν υπάρχουν περισσότερες της μίας κατηγορίες βιβλίων, διαγράφονται οι αντίστοιχες κατηγορίες στην ένδειξη "ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ".

β5 ΥΠΑΓΩΓΗ Φ.Π.Α. Φ.Π.Α.

ΟΧΙ ΝΑΙ

ΚΑΘΕΣΤΩΣ Φ.Π.Α. ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

☐ Απαλλασσόμενων	☐ Τεκμαρτό	☐ Καπνοβιτών	☐ Αρθρ. 36Α	☐ Υποχρεωτικά
☐ Αγροτών	☐ Κανονικό	☐ Πρακτ. Ταξ.	☐ Αρθρ. 36Β	☐ Προαιρετικά

β6 ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Δεν ασκεί

Παροχή Υπηρεσιών

Αποκτήσεις Υποχρεωτικά

Παραδόσεις Προαιρετικά

β7 ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

ΟΧΙ ΝΑΙ

Καπνοβιτών Αλκοολικών Πετρελαιοειδών

ΠΙΝΑΚΑΣ β5: Αν ο δηλών υπάγεται σε περισσότερου ενός καθεστώτος Φ.Π.Α. διαγράφονται ανάλογα το αντίστοιχο καθεστώς στην ένδειξη "Καθεστώς Φ.Π.Α."
ΠΙΝΑΚΑΣ β7: Αν ο δηλών πραγματοποιεί πωλήσεις αγαθών που υπάγονται σε Ε.Φ.Κ. διαγράφονται οι αντίστοιχες ενδείξεις.

Συμπληρώνεται από την Υπηρεσία

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ Α.Φ.Μ.

M3
2/4

ΟΔΗΓΙΕΣ

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Το έντυπο Μ3 Δήλωση Έναρξης/Μεταβολής Εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου συμπληρώνεται σε ένα αντίτυπο μόνοι από Μη Φυσικό Πρόσωπο. Υπογράφεται από τον δηλούντα νόμιμο, κατά περίπτωση, εκπρόσωπό του.
  - Οι ενδείξεις που αφορούν τα βασικά στοιχεία του Μη Φ. Π. του πίνακα α, συμπληρώνονται πάντοτε με ΚΕΦΑΛΑΙΑ γράμματα (χειρόγραφα, γραφομηχανής, Η/Υ), χωρίς συντμήσεις.
  - Σε όλες τις ενδείξεις που αναφέρονται σε ημερομηνία, σημειώνονται αριθμητικά η ημέρα και ο μήνας με δύο ψηφία και το έτος με τεσσάρα ψηφία (π.χ. 01/02/1998).
  - Τα τετραγωνίδια με χρώμα συμπληρώνονται από την Υπηρεσία.
- Το έντυπο αυτό υποβάλλεται από τον δηλούντα νόμιμο, κατά περίπτωση, εκπρόσωπό του στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. της έδρας της επιχείρησής του για την έναρξη ή την μεταβολή των εργασιών του εντός της προθεσμίας που ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις του Ν. 1642/86 ως ισχύει σήμερα.
- Υπόχρεοι στην υποβολή του εντύπου Μ3 Δήλωση Έναρξης/Μεταβολής Εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου είναι όσοι αναφέρονται στις σχετικές διατάξεις του Ν. 1642/86 ως ισχύει σήμερα και σε όποια άλλη διάταξη υποχρεώνει στην υποβολή της σχετικής δήλωσης.
- Με το έντυπο Μ3 Δήλωση Έναρξης/Μεταβολής Εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου μπορεί να συνυποβληθούν και τα έντυπα Μ8 Δήλωση Μελών Μη ΦΠ Μ7 Δήλωση Σχέσεων Φορολογούμενου, Μ6 Δήλωση Δραστηριοτήτων Επιχείρησης, Μ9 Δήλωση Στοίχειων Έδρας Άλλοδαπής Επιχείρησης, Μ10 Δήλωση Εγκαταστάσεων Εσωτερικού, Μ11 Δήλωση Εγκαταστάσεων Εξωτερικού και Μ12 Δήλωση Πωλήσεων Από Αποσπασή. Οι μεταβολές που προκύπτουν στα αρχικά δηλωμένα στοιχεία της Δήλωσης Έναρξης/Μεταβολής Εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου, δηλώνονται με το ίδιο έντυπο στο οποίο συμπληρώνονται μόνοι ενδείξεις που έχουν μεταβληθεί.

ΙΙ. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ

Στην ένδειξη Δ.Ο.Υ. συμπληρώνεται η Υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η δήλωση. Οι ενδείξεις "Έναρξη" ή "Μεταβολή" διαγραμμίζονται ανάλογα με τη χρήση της δήλωσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ α

Στις ενδείξεις "Έπωνυμία" και "Μορφή Μη Φυσικού Προσώπου" συμπληρώνονται τα αντίστοιχα στοιχεία του Μη Φυσικού Προσώπου όπως αυτά αναγράφονται στο συνυποβαλλόμενο καταστατικό. Ανάλογα με τη χρήση του εντύπου Μ3, ως Δήλωσης Έναρξης ή Μεταβολής, συμπληρώνεται η αντιστοίχη ένδειξη "Ήμνία Έναρξης Επιχείρησης" ή "Ήμνία Μεταβολής Επιχείρησης". Η "Ήμνία Έναρξης Επιχείρησης", όταν το έντυπο Μ3 χρησιμοποιείται ως Δήλωση Έναρξης, ταυτίζεται με την "Ήμνία Επικύρωσης Καταστατικού" όπως αυτή αναγράφεται στο συστατικό έγγραφο που συνυποβάλλεται.

ΠΙΝΑΚΑΣ α1

Οι ενδείξεις του πίνακα α1 συμπληρώνονται σύμφωνα με το συνυποβαλλόμενο έγγραφο σύστασης ή τροποποίησης καταστατικού του Μη Φ.Π.

ΠΙΝΑΚΑΣ β

Η ένδειξη "Προέλευση Έναρξης" συμπληρώνεται όταν το έντυπο Μ3 χρησιμοποιείται ως Δήλωση Έναρξης, επιλέγοντας τιμή από τον παρακάτω

• Πρώτη Έναρξη	• Έντολέας Μη ΦΠ	• Μετατροπή	• Διάσπαση	• Συγχώνευση
• Υπό Τόρου	• Κληρονομία	• Μετατροπή Ν.2166/93	• Διάσπαση Ν.2166/93	• Συγχώνευση Ν.2166/93
• Από Τόρου	• Επαχθής Αίτια	• Μετατροπή ΝΔ.1297/72	• Διάσπαση ΝΔ.1297/72	• Συγχώνευση ΝΔ.1297/72

Η ένδειξη "Κατάσταση Επιχείρησης" συμπληρώνεται όταν το έντυπο Μ2 χρησιμοποιείται ως Δήλωση Μεταβολής, επιλέγοντας κατά περίπτωση τιμή από τον παρακάτω πίνακα:

• Ένεργός	• Πτώχευση	• Μετατροπή	• Συγχώνευση
• Αβράνεια	• Ένωση Πιστωτών	• Μετατροπή Ν.2166/93	• Συγχώνευση Ν.2166/93
• Χρομίζουσα Κληρονομιά	• Αναγκαστική Διαχείριση	• Μετατροπή ΝΔ.1297/72	• Συγχώνευση ΝΔ.1297/72

Η ένδειξη "Αίτια Μεταβολής" συμπληρώνεται από τη υπηρεσία, κάθε φορά που το έντυπο Μ2 χρησιμοποιείται ως Δήλωση Μεταβολής: Οι υπόλοιπες ενδείξεις του πίνακα β συμπληρώνονται σύμφωνα με τα στοιχεία που αναγράφονται στο καταστατικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ β1

Διαγραμμίζεται ανάλογα με τη χρήση της επιχείρησης. Αν η επιχείρηση είναι αλλοδαπή, συ υποβάλλεται και το έντυπο Μ9 Δήλωση Έδρας Άλλοδαπής Επιχείρησης.

ΠΙΝΑΚΑΣ β2

Οι ενδείξεις του πίνακα β2 συμπληρώνονται σύμφωνα με τα στοιχεία που αναγράφονται στα αντίστοιχα δικαιολογητικά. Η ένδειξη "Αρμόδια Δ.Ο.Υ." συμπληρώνεται όταν το έντυπο χρησιμοποιείται ως Δήλωση Μεταβολής και εφόσον η ένδειξη "Αίτια Μεταβολής" είναι συμπληρωμένη από την υπηρεσία με την τιμή "Μεταφορά Έδρας".

ΠΙΝΑΚΑΣ β3

Στις ενδείξεις του πίνακα β3 συμπληρώνεται η Διεύθυνση Άλλη λογαφίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ β6

Αν διενεργούνται ενδοκοινωνικές αποκτήσεις ή και παραδόσεις υποχρεωτικά ή προαιρετικά σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1642/86 όπως ισχύουν σήμερα, διαγραμμίζονται ανάλογα οι αντίστοιχες ενδείξεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ γ

Η ένδειξη "Κωδικός" και "Περιγραφή Δραστηριότητας" συμπληρώνονται αντίστοιχα, σύμφωνα με το ευρετήριο δραστηριοτήτων. Διαγραμμίζεται η ένδειξη "Είδος" ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας που ασκείται. Όταν το έντυπο Μ3 χρησιμοποιείται ως Δήλωση Έναρξης στην "Ένδειξη" διαγραμμίζεται πάντα "Έναρξη", ενώ όταν το έντυπο Μ3 χρησιμοποιείται ως Δήλωση Μεταβολής διαγραμμίζεται η αντίστοιχη ένδειξη, ανάλογα με το αν δηλώνεται η έναρξη μιας νέας δραστηριότητας ή η μεταβολή ή η διακοπή μιας ήδη υπάρχουσας.

ΠΙΝΑΚΑΣ δ

Οι ενδείξεις του πίνακα δ, διαγραμμίζονται ανάλογα με το αν συ υποβάλλονται δηλώσεις.

- Με την υποβολή του εντύπου Μ3 Δήλωση Έναρξης/Μεταβολής Εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου πρέπει να συμπληρωθεί και το Έντυπο Μ Αποδεικτικό Παραλαβής Δηλώσεων Μητρώου και Δικαιολογητικών και να επιστραφεί το αντίγραφο της στο Φορολογούμενο αφού υπογραφεί από τον υπάλληλο που το παρέλαβε.
- Με την καταχώρηση των στοιχείων του εντύπου Μ3 Δήλωση Έναρξης/Μεταβολής Εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου στο Μηχανογραφικό Σύστημα της Υπηρεσίας, χορηγείται η σχετική βεβαίωση στο φορολογούμενο που αποτελεί πλήρη απόδειξη για την υποβολή της δήλωσης απέναντι σε οποιονδήποτε τρίτο.
- Η Υπηρεσία μας είναι στη διάθεσή σας για κάθε πληροφορία και διευκρίνιση που αφορά στη συμπλήρωση του Εντύπου Μ3 Δήλωση Έναρξης/Μεταβολής Εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου.

Παρακαλούμε απευθυνθείτε στο Τμήμα Μητρώου της αρμόδιας για την υποβολή του εντύπου Δ.Ο.Υ.

M3
4/4

5.5 Επιμελητήριο

Εντός 2 μηνών από τη σύσταση και έναρξη της εταιρείας, πρέπει αυτή να διενεργήσει κανονική εγγραφή στο επιμελητήριο. Για την εγγραφή πρέπει να προσκομισθούν τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Αίτηση: δήλωση σε έντυπο, που χορηγείται από το Επιμελητήριο, υπογεγραμμένη από τον ή τους Διαχειριστές της επιχείρησης.
- Καταστατικό συμβόλαιο σύστασης Ο.Ε. όπως έχει θεωρηθεί για την καταχώρισή του στο Πρωτοδικείο (σε φωτοτυπία).
- Βεβαίωση, που έχει εκδοθεί από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., για την επίδοση δήλωσης έναρξης άσκησης επιτηδεύματος (σε φωτοτυπία).
- Αστυνομική ταυτότητα ή διαβατήριο ΕΟΚ ή άδειες παραμονής και εργασίας (προκειμένου για αλλοδαπούς από χώρες εκτός ΕΟΚ), όλων των εταίρων (σε φωτοτυπία).
- Φωτοτυπία της ειδικής άδειας ασκήσεως επαγγέλματος που απαιτείται για ορισμένες δραστηριότητες.

5.6 Εφαρμογή της Έναρξης της «Διαφημιστικής & ΣΙΑ Ο.Ε.»

Ακολουθώντας ακριβώς τα βήματα και τη διαδικασία που περιγράφηκε στις προηγούμενες σελίδες συστήνουμε την ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία «Διαφημιστική & ΣΙΑ Ο.Ε.». Η εταιρεία αυτή τηρεί βιλία Β΄ κατηγορίας, έχει έδρα στην πόλη των Χανίων, έχει ως αντικείμενο εργασιών την παροχή υπηρεσιών διαφημιστικών σποτ σε τηλεόραση, ραδιόφωνο και περιοδικά, καθώς και την πώληση διαφημιστικών αντικειμένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6: ΘΕΩΡΙΑ & ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Ο.Ε

6.1 Πρώτες Μέρες Λειτουργίας της Επιχείρησης

6.1.1 Πρώτες Μέρες Λειτουργίας της Επιχείρησης – Θεωρία

Για τις ομόρρυθμες εταιρείες που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας, για κάθε εταίρο ανοίγονται τόσοι λογαριασμοί όσα είναι τα διαφορετικά είδη σχέσεων που έχουν προκύψει μεταξύ αυτού και της εταιρίας. Συνηθέστερες κατηγορίες τέτοιων λογαριασμών είναι οι ακόλουθες:

- Λογαριασμοί καλύψεως κεφαλαίου: Είναι οι λογαριασμοί που ανοίγονται κατά τη σύσταση της εταιρίας ή σε μεταγενέστερη αύξηση του κεφαλαίου της και απεικονίζουν την αναληφθείσα από κάθε εταίρο υποχρέωση εισφοράς, με το ποσό της οποίας χρεώνονται, ενώ πιστώνεται αντίστοιχα ο λογαριασμός «Εταιρικό Κεφάλαιο», οι λογαριασμοί των αναληφθεισών εισφορών κλείνουν όταν η υποχρέωση αυτή καταστεί ληξιπρόθεσμη, με χρέωση λογαριασμών οφειλομένου κεφαλαίου στο όνομα των εταίρων, οι οποίοι ακολούθως κλείνουν κατά την καταβολή των εισφορών, με χρέωση των λογαριασμών που δέχονται την αξία των εισφερόμενων στοιχείων (μετρητών, αγαθών ή δικαιωμάτων).
- Λογαριασμοί κεφαλαιακών μερίδων: Οι λογαριασμοί αυτοί δεν αποτελούν προσωπικούς λογαριασμούς των εταίρων, αλλά είναι αναλυτικοί του λογαριασμού «Εταιρικό Κεφάλαιο». Το υπόλοιπό τους, πάντοτε πιστωτικό, φανερώνει την κεφαλαιακή μερίδα κάθε εταίρου, όπως διαμορφώθηκε από την αρχική καταβολή και τις ενδεχόμενες αυξομειώσεις του εταιρικού κεφαλαίου.
- Λογαριασμοί απολήψεων: Λειτουργούν κατά τη διάρκεια της χρήσεως, χρεούμενοι με ποσά τα οποία έχει συμφωνηθεί να αναλαμβάνουν οι εταίροι για τις ατομικές των ανάγκες. Τα ποσά αυτά θεωρούνται ως προκαταβολή έναντι των κερδών που αναμένεται να προκύψουν κατά τη χρήση. Γι' αυτό δεν θεωρούνται έξοδα της χρήσεως και δε συμβάλλουν στη διαμόρφωση του αποτελέσματος, αλλά το χρεωστικό τους υπόλοιπο μεταφέρεται, στο τέλος της χρήσεως, στους ατομικούς λογαριασμούς των εταίρων στην πίστωση

των οποίων θα αχθεί και το κέρδος που δικαιούται να αναλάβει κάθε εταίρος. Η μη άμεση καταχώρηση των απολήψεων στους ατομικούς λογαριασμούς γίνεται για λόγους καλύτερου ελέγχου των αναλαμβανόμενων ποσών.

- Λογαριασμοί δανειακών σχέσεων: Αν μεταξύ της εταιρίας και των εταίρων δημιουργηθούν δανειακές σχέσεις, θα ανοιχθούν για την παρακολούθησή τους ιδιαίτεροι λογαριασμοί. Ως δανειακή σχέση θα πρέπει να νοείται η παροχή δανείων από εταίρους προς την εταιρία. Το αντίστροφο θα πρέπει να αποκλεισθεί επειδή θα αποτελούσε έμμεσο τρόπο αναλήψεως του εταιρικού κεφαλαίου.
- Δοσοληπτικοί λογαριασμοί: Για κάθε εταίρο ανοίγεται ατομικός λογαριασμός ο οποίος χρεώνεται ή πιστώνεται με ποσά αμέσως απαιτητά είτε από την εταιρία (τα χρεωστικά) είτε από τον εταίρο (τα πιστωτικά) ώστε και το υπόλοιπο που τελικώς διαμορφώνεται να θεωρείται αμέσως απαιτητό, από την εταιρία αν είναι χρεωστικό ή από τον εταίρο αν είναι πιστωτικό.

Συνηθέστερες περιπτώσεις κινήσεως ενός δοσοληπτικού λογαριασμού εταίρου είναι οι ακόλουθες:

Χρεώνεται:

- Με κάθε ληξιπρόθεσμη υποχρέωση του εταίρου προς την εταιρία,
- Με το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού απολήψεων του εταίρου,
- Με τη ζημία χρήσεως που αναλογεί στον εταίρο,
- Με τα καταβαλλόμενα από την εταιρία ποσά είτε προς διακανονισμό των κερδών είτε έναντι πιστωτικού υπολοίπου που μπορεί να παρουσιάζει ο λογαριασμός,
- Με τυχόν αρνητικό αποτέλεσμα που μπορεί να προκύψει κατά την λύση της εταιρίας,
- Με κάθε άλλη απαίτηση της εταιρίας κατά του εταίρου, η οποία συμψηφίζεται με το επιχειρησιακό κέρδος.

Πιστώνεται:

- Με το κέρδος χρήσεως που αναλογεί στον εταίρο,
- Με κάθε ποσό που θα καταθέσει ο εταίρος για κάλυψη τρεχουσών υποχρεώσεών του (όχι εισφορών κεφαλαίου), που προκύπτουν από την εξέλιξη ή τη διακοπή της δραστηριότητας της εταιρίας.

- Με το τυχόν θετικό αποτέλεσμα που μπορεί να προκύψει κατά τη διανομή της εταιρικής περιουσίας σε περίπτωση λύσεως της εταιρίας,
- Με κάθε άλλη ληξιπρόθεσμη υποχρέωση της εταιρίας προς τον εταίρο.

Οι λογαριασμοί των εταίρων όλων των παραπάνω κατηγοριών ανοίγονται κατά το Ε.Γ.Λ.Σ., ως δευτεροβάθμιοι περιληπτικοί λογαριασμοί, αναλυόμενοι, στα κατώτερα επίπεδα, σύμφωνα με τις ανάγκες της οικονομικής μονάδας. Αυτή η ανάλυση είναι σκόπιμο, νομίζουμε, να γίνεται κατά εταίρο.

Οι προβλεπόμενοι από το Ε.Γ.Λ.Σ. λογαριασμοί εταίρων των προσωπικών εταιριών είναι οι ακόλουθοι:

- 33.03 Εταίροι, λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίων
- 33.04 Οφειλόμενα κεφάλαια
- 33.07 Δοσοληπτικοί λογαριασμοί εταίρων.
- 18.06 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων
- 45.18 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προς εταίρους και διοικούντες
- 53.14 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς εταίρους.

Στο ΕΓΛΣ δεν προβλέπονται λογαριασμοί απολήψεων. Το κενό, κατά τη γνώμη μας, μπορεί να καλυφθεί, αν γι' αυτούς ανοιχθούν ιδιαίτεροι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί στον λογαριασμό 33.07 «Δοσοληπτικοί λογαριασμοί εταίρων», ο οποίος έτσι θα αναλύεται ως εξής:

- 33.07.00 Ατομικές απολήψεις εταίρου Α
- 33.07.01 Δοσοληπτικός λογαριασμός εταίρου Α
- 33.07.02 Ατομικές απολήψεις εταίρου Β
- 33.07.03 Δοσοληπτικός λογαριασμός εταίρου Β

Κ.Ο.Κ.

Επίσης δεν προβλέπεται λογαριασμός βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων κατά εταίρων. Για τον σκοπό αυτό, αν υπάρξει ανάγκη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένας από τους κενούς κωδικούς 33.92 - 33.94.

Κατά τις πρώτες μέρες λειτουργίας οι εταίροι διενεργούν τα απαραίτητα για να μπορεί να ξεκινήσει η επιχείρηση να λειτουργεί κανονικά. Όπως προαναφέρθηκε η εξεταζόμενη εταιρεία τηρεί βιβλία Β' κατηγορίας οπότε δεν χρειάζεται να κάνουμε

εγγραφές έναρξης για την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου. Απλά υποθέτουμε ότι κατά τη σύσταση του καταστατικού έχει κατατεθεί σε τραπεζικό λογαριασμό που έχει ανοιχτεί στο όνομα της εταιρείας, και το αυτοκίνητο μεταβιβάστηκε στο όνομα της εταιρείας.

Υποχρεώσεις χρηστών που τηρούν μηχανογραφημένα βιβλία

1. Ο επιτηδευματίας που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή (H/Y) για την τήρηση των βιβλίων ή την έκδοση των στοιχείων υποχρεούται:

α) να έχει αναλυτικό εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού στην ελληνική γλώσσα, που αναφέρεται τουλάχιστον στην εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού και το οποίο ενημερώνεται αμέσως για κάθε μεταβολή που επέρχεται σ' αυτό,

β) Να θέτει στη διάθεση του προϊσταμένου της ΔΟΥ, το κατάλληλο προσωπικό για τη χρήση του λογισμικού της επιχείρησης, για όσο χρόνο απαιτηθεί κατά τη διάρκεια του ελέγχου και να επιτρέπει, σε συνεργείο οι ελέγχου που συμμετέχει και υπάλληλος με ειδικότητα πληροφορικής, την απευθείας λήψη οποιουδήποτε στοιχείου ή πληροφορίας από τα αρχεία του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

γ) να διαφυλάσσει, εκτός από τα βιβλία και στοιχεία που ορίζονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του Κώδικα αυτού, τα μηνιαία ισοζύγια του γενικού καθολικού, τις μηνιαίες καταστάσεις του βιβλίου αποθήκης, τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης πληροφοριών, μέχρι την εκτύπωση των δεδομένων τους, και το εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού

2. Το λογισμικό πρέπει να ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις των διατάξεων του Κώδικα αυτού, όπως ισχύουν κάθε φορά, και επιπλέον πρέπει να έχει τις ακόλουθες δυνατότητες:

α) ανάπτυξης κωδικών αριθμών και τίτλων λογαριασμών από τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας, ανάλογης με εκείνη του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, ή των κλαδικών λογιστικών σχεδίων, εφόσον προορίζεται για επιχειρήσεις που τα εφαρμόζουν. Προκειμένου για επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία πρώτης και δεύτερης κατηγορίας τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπονται από τα άρθρα 5 και 6 του Κώδικα αυτού πρέπει να προκύπτουν υποχρεωτικά από ανάπτυξη αντίστοιχων στηλών στα βιβλία αυτά, εφόσον δεν συντάσσονται οι αναλυτικές καταστάσεις που προβλέπονται από τις ίδιες διατάξεις,

- β) προσδιορισμού των χρησιμοποιούμενων μεταβλητών φορολογικών συντελεστών, εισφορών, τελών από τον ίδιο το χρήστη,
- γ) Αυτόματης ετήσιας προοδευτικής αρίθμησης κάθε ημερολογιακής εγγραφής, ξεχωριστά για κάθε ημερολόγιο, η οποία δεν επιτρέπεται να μεταβάλλεται από το χρήστη. Η απλή εισαγωγή πληροφοριών ή άλλων ενδείξεων για μελλοντική έκδοση φορολογικών στοιχείων, δεν ασκεί οποιαδήποτε επίδραση στα λογιστικοποιημένα οικονομικά στοιχεία,
- δ) διασφάλισης της ενημέρωσης των βιβλίων του επιτηδευματία με το περιεχόμενο των στοιχείων που εκδίδονται μηχανογραφικά,
- ε) ακύρωσης εγγραφής με έκδοση ειδικού ακυρωτικού στοιχείου, σε περίπτωση λανθασμένης, έκδοσης φορολογικών στοιχείων εφόσον ,δεν έγινε χρήση αυτών. Η διόρθωση της λανθασμένης εγγραφής μπορεί να γίνεται με αλγεβρική απεικόνιση, με την προϋπόθεση ότι η ίδια μέθοδος θα εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα λογαριασμών στους οποίους αφορά η διόρθωση,
- στ) διαχωρισμού, καταχώρησης και εκτύπωσης των οικονομικών πράξεων της νέας διαχειριστικής περιόδου, παράλληλα με τις οικονομικές πράξεις και τις τακτοποιητικές πράξεις της διαχειριστικής χρήσης που έληξε (σύνταξη ισολογισμού), καθώς και αυτόματης μεταφοράς των υπολοίπων στους λογαριασμούς της νέας χρήσης. Κάθε υπόλοιπο που μεταφέρεται στη νέα χρήση πρέπει να είναι οριστικό και εκκαθαρισμένο,
- ζ) διαχωρισμού και χωριστής εκτύπωσης των πράξεων του τελευταίου μήνα της διαχειριστικής χρήσης που έληξε από τις τακτοποιητικές πράξεις της ίδιας χρήσης,
- η) μεταγενέστερης αναπαραγωγής των εγγραφών σε περίπτωση , τροποποίησης του λογισμικού,
- θ) αυτόματης ενέργειας των αθροίσεων των ποσών των , ημερολογίων, των λογαριασμών, των ισοζυγίων, των καταστάσεων και των στηλών των βιβλίων πρώτης και δεύτερης κατηγορίας και μεταφοράς τους από μία σελίδα σε άλλη

6.1.2 Πρώτες Μέρες Λειτουργίας της Επιχείρησης – Εφαρμογή

Αγοράζουν στις 04/01/2007 πάγια στοιχεία για την επιχείρηση ως εξής:

- Αγορά 3 ηλεκτρονικών υπολογιστών αξίας 1.100,00 συν Φ.Π.Α. 19% έκαστος, από την εταιρεία MULTIRAMA A.E., ΤΔΑ5.
- Αγορά 3 γραφείων αξίας 300,00€ συν Φ.Π.Α. 19% έκαστο, από την εταιρεία NEOSET, ΤΔΑ 7.

- Αγορά 2 εκτυπωτών αξίας 950,00€ και 200,00€ συν Φ.Π.Α. 19%, από την εταιρεία MULTIRAMA A.E., ΤΔΑ10.
- Αγορά 2 βιβλιοθηκών συνολικής αξίας 450,00€ συν Φ.Π.Α. 19%, από την εταιρεία NEOSET, ΤΔΑ 14.

Επίσης γίνονται τα ακόλουθα έξοδα:

- Πληρωμή ενοικίου, στις 05/01/2007, των γραφείων 1.000,00€ συν χαρτόσημο 3,6%, στο Αποστολάκη Νίκο, Α.Ε.1.
- Αγορά γραφικής ύλης, στις 06/01/2007, αξίας 400,00€ συν Φ.Π.Α. 19%, από το ΠΛΑΙΣΙΟ Computers A.E., ΤΔΑ 22.
- Αγορά διαφημιστικού υλικού, στις 10/01/2007 αξίας 1.500,00€ συν Φ.Π.Α. 19%, από την εταιρεία GLOBAL A.E., ΤΔΑ30.
- Πληρωμή, στις 14/01/2007, του Τ.Π.Υ. αξίας 2.000,00€ συν Φ.Π.Α. 19%, στην εταιρεία ΓΡΑΜΜΗ Α.Ε., Τ.Π.Υ. 11.
- Στις 31/01/2007 εκδίδεται η ακόλουθη μισθοδοτική κατάσταση για τους υπαλλήλους που προσέλαβε στην αρχή του μήνα.

Μισθοδοτική Κατάσταση:

Όνοματεπώνυμο	Μικτος Μισθός	Εισφορές Εργοδότη 28,06%	Εισφορές Εργαζομένου 16,00%	Ι.Κ.Α. 44,06%	Κρατήσεις	Καθαρές Αποδοχές
Σφενδουράκης Βικτωρία	850,00	238,51	136,00	374,51	136,00	714,00
Καραγιωργάκης Νίκος	800,00	224,48	128,00	352,48	128,00	672,00
Σύνολα	1650,00	462,99	264,00	726,99	264,00	1386,00

Τα παραπάνω γεγονότα τα οποία διεξάχθηκαν στον μήνα Ιανουάριο καταχωρούνται στα βιβλία της επιχείρησης (βλ. παράρτημα Α)

6.2 Η Λειτουργία της Επιχείρησης

6.2.1 Λογιστικά Γεγονότα κατά τους μήνες Φεβρουάριο & Μάρτιο – Εφαρμογή

Η επιχείρηση συνεχίζει τη λειτουργία της και γίνονται τα κόλουθα λογιστικά γεγονότα για τον μήνα Φεβρουάριο:

- Εκδίδει, στις 02/02/2007 το Τ.Π.Υ. 1 στον ΜΑΜΑΛΑΚΗ Γ. για διαδημιστικές υπηρεσίες που προσέφερε αξίας 3.000,00€ συν Φ.Π.Α. 19%.
- Αγοράζει, στις 05/02/2007 υλικά υσκευασίας αξίας 337,50€ συν Φ.Π.Α. 19% με το ΤΔΑ 40 από την εταιρεία DPA Α.Ε..
- Στις 10/02/2007 πληρώνει το πωλητή διαφημίσεων ΣΟΦΟΥΛΑΚΗ Ν. το Τ.Π.Υ. 17 αξίας 1.400,00€ για υπηρεσίες που προσέφερε στην εταιρεία.
- Αγοράζει, στις 15/02/2007, διαφημιστικό υλικό αξίας 1.630,00€ συν Φ.Π.Α. 19% από την εταιρεία Γ. ΚΑΖΑΝΑΚΗΣ & Δ/ΧΟΙ Α.Ε. με το ΤΔΑ 45.
- Πληρώνει, στις 20/02/2007, το λογαριασμό ΟΤΕ με το ένταλμα πληρωμής 45268, 142,86 συν Φ.Π.Α. 19%.
- Στις 28/02/2007 εκδίδεται η μισθοδοτική κατάσταση για τους υπαλλήλους της, όπως και τον προηγούμενο μήνα.

Για το μήνα Μάρτιο συνέβησαν τα ακόλουθα λογιστικά γεγονότα:

- Εκδίδει, στις 05/03/2007 το Τ.Π.Υ. 2 στον ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Β. για διαδημιστικές υπηρεσίες που προσέφερε αξίας 4.000,00€ συν Φ.Π.Α. 19%.
- Εκδίδει, στις 10/03/2007 το ΤΔΑ 1 στον ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗ Γ. για διαδημιστικό υλικό που του πώλησε αξίας 6.000,00€ συν Φ.Π.Α. 19%.

- Αγοράζει, στις 14/03/2007 με το ΤΔΑ 50 από τον ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ Α.Ε. υλικά καθαριότητας αξίας 50,00€ συν Φ.Π.Α. 19% και υλικά κυλικείου συνολικής αξίας 40,00€.
- Πληρώνει, στις 20/03/2007 το Τ.Π.Υ. 276 στην εταιρεία ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε. αξίας 1.100,00€ συν Φ.Π.Α.
- Στις 31/03/2007 εκδίδεται η μισθοδοτική κατάσταση για τους υπαλλήλους της, όπως και τον προηγούμενο μήνα.

Και για τους μήνες Φεβρουάριο και Μάρτιο τα γεγονότα καταχωρούνται στο βιβλίο εσόδων – εξόδων στο παράρτημα Α, όπως έγινε και για τον μήνα Ιανουάριο.

6.2.2 Φ.Π.Α. α' Τριμήνου 2007

Με βάση τα λογιστικά γεγονότα που καταχωρήθηκαν στα βιβλία της επιχείρησης για το α' τρίμηνο του έτους 2007, υπολογίζουμε το Φ.Π.Α.. Η περιοδική Δήλωση που προκύπτει είναι η ακόλουθη, στο παράρτημα Α.

6.3 Η Φορολογία των Κερδών της Ο.Ε.

Παλαιότερα, στις προσωπικές εταιρίες υποκείμενο του φόρου εισοδήματος δεν ήταν το νομικό πρόσωπο της εταιρίας, αλλά τα φυσικά πρόσωπα των εταίρων τα οποία εφορολογούντο, μέσω των ατομικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματός των, για ολόκληρο το κέρδος που αναλογούσε στον καθένα τους.

Στη συνέχεια με το Ν. 2065/1992 τα κέρδη των προσωπικών εταιριών φορολογούνται στο όνομα του νομικού προσώπου της εταιρίας, με συντελεστή ο οποίος για τα κέρδη που προκύπτουν από ισολογισμούς που έκλεισαν μέχρι 31.12.1998 είχε καθορισθεί σε 35%. Το 1999 τα κέρδη που αποκτήθηκαν ή προέκυψαν από ισολογισμούς που έκλεισαν τότε φορολογήθηκαν με συντελεστή 30%. Ενώ, το 1.1.2000 ο συντελεστής μειώθηκε στο 25%. Σήμερα είναι 20%. Με την επιβολή του φόρου αυτού εξαντλείται κατά βάση η φορολογική υποχρέωση των εταίρων.

Ο νόμος όμως προβλέπει ότι, ειδικά για τις Ο.Ε. και τις Ε.Ε. το φορολογητέο στο όνομα του νομικού προσώπου εισόδημα προκύπτει αφού από το συνολικό εισόδημα (κέρδος) αφαιρεθεί επιχειρηματική αμοιβή για μέχρι τρεις ομόρρυθμους εταίρους. Οι εταίροι αυτοί είναι εκείνοι που έχουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στην εταιρία.

Αν υπάρχουν περισσότεροι με ίσα ποσοστά συμμετοχής, η εταιρία δηλώνει, με την αρχική ετήσια εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματός της, τα ονόματα των τριών ομόρρυθμων εταίρων που δικαιούνται επιχειρηματική αμοιβή. Για τη φορολογία της αμοιβής αυτής ευθύνονται ατομικώς οι εταίροι που την έλαβαν. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι η επιχειρηματική αυτή αμοιβή αποτελεί έννοια φορολογική και δεν έχει καμιά σχέση με την πραγματική συμβολή στις εταιρικές υποθέσεις των εταίρων που την λαμβάνουν.

Η επιχειρηματική αμοιβή προσδιορίζεται με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο κάθε δικαιούχου εταίρου, στο 50% των συνολικών καθαρών κερδών της εταιρίας τα οποία υπόκεινται σε φορολογία και δηλώθηκαν με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση εισοδήματος της εταιρίας. Αν η δήλωση αυτή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα, η εταιρία δεν δικαιούται να μειώσει τα κέρδη της κατά το ποσό των επιχειρηματικών αμοιβών και ολόκληρο το δηλούμενο εισόδημα φορολογείται στο όνομα της εταιρίας με τον εκάστοτε ισχύοντα συντελεστή. Επίσης δεν αναγνωρίζεται επιχειρηματική αμοιβή στα κέρδη που προκύπτουν, πέρα των αρχικών, έπειτα από έλεγχο της φορολογικής αρχής.

Άτομο το οποίο συμμετέχει ως ομόρρυθμος εταίρος σε περισσότερες εταιρίες, δικαιούται να λάβει επιχειρηματική αμοιβή μόνο από μία εταιρία, με ελεύθερη επιλογή του. Η επιλογή αυτή δηλώνεται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας, ισχύει για τη συγκεκριμένη διαχειριστική χρήση και δεν ανακαλείται.

Σε περίπτωση εταιρίας με περισσότερους από τρεις εταίρους, εφόσον κάποιος από εκείνους που έχουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής δηλώσει ότι θα λάβει επιχειρηματική αμοιβή από άλλη εταιρία στην οποία μετέχει, δικαιούται να λάβει επιχειρηματική αμοιβή ο αμέσως επόμενος σε ποσοστό συμμετοχής από τους υπόλοιπους εταίρους.

Τόσο η επιχειρηματική αμοιβή όσο και το ποσό κερδών που φορολογούνται στο όνομα του νομικού προσώπου της εταιρίας δεν υπολογίζονται επάνω στα λογιστικά κέρδη που προκύπτουν από τον λογαριασμό «Αποτελέσματα Χρήσεως», αλλά θα πρέπει να προηγηθεί η φορολογική αναμόρφωσή των.

Η φορολογική αναμόρφωση αποτελεί εξωλογιστική ενέργεια κατά την οποία το σύνολο των λογιστικών κερδών που προκύπτουν από τον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως:

- α) προσανξάνεται κατά τις λογιστικές διαφορές, πχ δαπάνες που λογιστικώς είχαν έλθει σε χρέωση των αποτελεσμάτων αλλά σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους δεν διαμορφώνουν το φορολογητέο εισόδημα, όπως αποσβέσεις πέρα από τους προβλεπόμενους συντελεστές, φορολογικά πρόστιμα κλπ.
- β) μειώνεται κατά τα έσοδα που απαλλάσσονται από τη φορολογία ή φορολογήθηκαν με ειδικό τρόπο με τον οποίο εξαντλήθηκε η φορολογική υποχρέωση τέτοια έσοδα είναι π.χ. οι τόκοι εντόκων γραμματίων του Δημοσίου (απαλλάσσονται) ή οι τόκοι τραπεζικών καταθέσεων (φορολογούνται με ειδικό τρόπο).

Ο τρόπος υπολογισμού των φορολογούμενων κερδών είναι ο ίδιος και για τα βιβλία Γ' κατηγορίας και για τα βιβλία Β' κατηγορίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7: ΛΥΣΗ & ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

7.1 Λύση & Εκκαθάριση της Ο.Ε.

Η Ο.Ε. λύεται για διάφορους λόγους, οι οποίοι είναι δυνατό να οφείλονται:

- στην ίδια την εταιρική σύμβαση, όπως π.χ. όταν ολοκληρώθηκε η πραγματοποίηση του σκοπού της εταιρίας ή όταν συμπληρώθηκε, χωρίς να παραταθεί, ο χρόνος για τον οποίο είχε συσταθεί,
- στην μεταβολή των συνθηκών συνεργασίας μεταξύ των εταίρων, όπως π.χ. αποχώρηση εταίρου λόγω διαφωνίας ή καταγγελία της εταιρικής συμβάσεως για σπουδαίο λόγο,
- στην μεταβολή της νομικής ή φυσικής καταστάσεως των εταίρων ή της νομικής καταστάσεως της εταιρίας, όπως π.χ. θάνατος ή δικαστική απαγόρευση εταίρου, κήρυξη της εταιρίας σε πτώχευση.

Η λύση της εταιρίας αποτελεί ένα στιγμιαίο γεγονός το οποίο επιφέρει διακοπή των ενεργειών που αποβλέπουν στην επίτευξη του επιχειρηματικού σκοπού. Η εταιρία όμως δεν αποβάλλει τη νομική της προσωπικότητα και εισέρχεται στο στάδιο της εκκαθαρίσεως, κατά το οποίο:

- Επιστρέφονται τα πράγματα που είχαν εισφερθεί στην εταιρία κατά χρήση,
- Ικανοποιούνται οι κάθε είδους υποχρεώσεις προς τρίτους: Προηγούνται οι υποχρεώσεις προς το Δημόσιο, το Ι.Κ.Α., τους εργαζόμενους και έπονται οι υποχρεώσεις προς τους δανειστές. Οι εμπραγμάτως ασφαλισμένοι έχουν προτεραιότητα, ακολουθούν οι υπόλοιποι τρίτοι ενώ τελευταίοι ικανοποιούνται οι εταίροι για τυχόν απαιτήσεις των από την εταιρία,
- Ρευστοποιούνται τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας. Το προϊόν από την εκποίηση πραγμάτων επί των οποίων υφίστανται βάρη χρησιμοποιείται κατά προτεραιότητα για την ικανοποίηση των δανειστών υπέρ των οποίων υφίστανται οι εμπράγματες εξασφαλίσεις.
- Επιστρέφεται στους εταίρους η κεφαλαιακή εισφορά των. Εισφορές σε είδος, εκτός από αντίθετη συμφωνία, δεν αποδίδονται αυτούσιες, αλλά καταβάλλεται η αξία που είχαν κατά το χρόνο που εισφέρθηκαν. Εισφορά προσωπικής εργασίας δεν αποτελεί αντικείμενο επιστροφής ούτε δημιουργεί απαίτηση αποζημιώσεως του εταίρου.

- Διανέμεται μεταξύ των εταίρων το ενδεχόμενο πλεόνασμα της εκκαθάρισεως. Η διανομή γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τη συμμετοχή τους στα κέρδη της εταιρίας. Αν στον ισολογισμό εμφανίζονται κέρδη παλιότερων χρήσεων ή ζημίες που δεν έχουν καλυφθεί κατανέμονται σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής στα κέρδη ή στις ζημίες, αντίστοιχα, και μεταφέρονται στους δοσοληπτικούς λογαριασμούς των εταίρων.

Στο στάδιο της εκκαθάρισεως η εταιρία διατηρεί την επωνυμία της ακολουθούμενη από τις λέξεις «υπό εκκαθάριση». Η εξουσία των διαχειριστών παύει και αναλαμβάνουν οι εκκαθαριστές, που δεν είναι απαραίτητο να έχουν την ιδιότητα του εταίρου. Το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που θα αναλάβουν καθήκοντα εκκαθαριστών είναι δυνατό να ορίζονται από το καταστατικό της εταιρίας. Αν το καταστατικό δεν προβλέπει σχετικώς, ως εκκαθαριστές θεωρούνται όλοι οι εταίροι ενεργούντες από κοινού, μπορούν όμως με ομόφωνη απόφαση να ορίσουν άλλους. Σε περίπτωση διαφωνίας, τους εκκαθαριστές ορίζει το δικαστήριο.

Αν, κατά τη λύση της εταιρίας ή κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισεως, διαπιστωθεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας δεν επαρκούν για την ικανοποίηση των δανειστών της, οι διαχειριστές ή οι εκκαθαριστές, κατά περίπτωση, πρέπει να ζητήσουν την κήρυξη της εταιρίας σε κατάσταση πτώχευσεως. Την εκκαθάριση αναλαμβάνει τότε ο διοριζόμενος από το πρωτοδικείο σύνδικος της πτώχευσεως, κατά τα καθοριζόμενα από το Πτωχευτικό Δίκαιο. Η πτώχευση Ο.Ε. συνεπάγεται και την πτώχευση των εταίρων της ατομικώς.

Η εκκαθάριση, όπως είναι φυσικό, διαρκεί επί ένα χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι αναγόμενες στον κύκλο της προηγούμενης οικονομικής δραστηριότητας της εταιρίας ενέργειες διακόπτονται, εκτός αν η κάποια συνέχισή τους εξυπηρετεί τους σκοπούς της εκκαθάρισεως: π.χ. κατά το στάδιο εκκαθάρισεως μιας μεταποιητικής εταιρίας είναι δυνατό να γίνει κατεργασία υφισταμένων πρώτων υλών και να πωληθούν τα προϊόντα που θα παραχθούν, αν αυτό θα απέδιδε περισσότερο από ό,τι η εκποίηση αυτούσιων των πρώτων υλών.

Με την αποπεράτωση της εκκαθάρισεως παύει να υφίσταται το νομικό πρόσωπο της εταιρίας. Η ευθύνη όμως των εταίρων έναντι των τρίτων εξακολουθεί να υπάρχει.

7.2 Λογιστική Διαδικασία της Εκκαθάρισης της Ο.Ε.

Οι λογιστικές ενέργειες, από την έναρξη της εκκαθάρισεως μέχρι την οριστική λύση της Ο.Ε., ακολουθούν τα εξής στάδια:

- α) Συντάσσεται ισολογισμός κατά το χρόνο παύσεως της επαγγελματικής δραστηριότητας της Ο.Ε. Ο ισολογισμός αυτός είναι κανονικός ισολογισμός τέλους χρήσεως, αλλά μπορεί να αφορά περίοδο μικρότερη των 12 μηνών.
- β) Ακολουθεί η αποτίμηση των στοιχείων του Ενεργητικού και Παθητικού σε τιμές ρευστοποιήσεως των, τακτοποιούνται οι λογαριασμοί και γίνονται οι σχετικές εγγραφές προσαρμογής των μεταβαλλόμενων από την αποτίμηση οικονομικών μεγεθών. Τότε αρχίζει η λειτουργία του λογαριασμού «Διαφορές αποτιμήσεως», Η διαδικασία αυτή, παρόλο που είναι χρήσιμη δεν είναι απαραίτητη.
- γ) Ακολουθούν Οι πράξεις εκκαθάρισεως. Ρευστοποιείται το Ενεργητικό και εξοφλούνται από τις εισπράξεις αυτές οι πιστωτές.

Οι λογαριασμοί που σχηματίζονται στο στάδιο αυτό είναι:

- «**Έξοδα εκκαθαρίσεως**», στον οποίο καταχωρούνται όλα τα έξοδα που δημιουργούνται για την εξυπηρέτηση των σκοπών της εκκαθάρισεως και οι αμοιβές των εκκαθαριστών.
- «**Αποτελέσματα εκκαθαρίσεως**», στον οποίο καταχωρούνται οι διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της αξίας αποτιμήσεως και της αξίας ρευστοποιήσεως των λογαριασμών. Στον λογαριασμό αυτό μεταφέρεται και το υπόλοιπο του λογαριασμού «Διαφορές αποτιμήσεως». Τελικά εξισώνεται μεταφερόμενος στους ατομικούς λογαριασμούς των εταίρων κατά την αναλογία συμμετοχής τους στο αποτέλεσμα.

- δ) Αν η εκκαθάριση διαρκεί περισσότερα έτη, τότε στο τέλος κάθε χρήσεως συντάσσεται ισολογισμός. Ο ισολογισμός αυτός ακολουθεί κανόνες που εξυπηρετούν το σκοπό της εκκαθάρισεως, άρα δεν έχει σχέση με τον ετήσιο ισολογισμό εκμεταλλεύσεως. Σημειώνεται ότι, στις υπό εκκαθάριση εταιρίες, οι χρήσεις υπολογίζονται ως πλήρη δωδεκάμηνα διαστήματα που αρχίζουν από την ημερομηνία που η εταιρία έχει τεθεί υπό εκκαθάριση.
- ε) Συντάσσεται ο τελικός ισολογισμός τέλους της εκκαθαρίσεως βάσει του οποίου οι εκκαθαριστές λογοδοτούν στους εταίρους.
- στ) Τέλος κλείνουν τα βιβλία της Ο.Ε αφού μεταφερθεί ο λογαριασμός του εταιρικού κεφαλαίου στους ατομικούς λογαριασμούς των εταίρων, οπότε

προκύπτει αν έχει να παίρνει ή υποχρεώνεται να καταβάλει πρόσθετο ποσό ο κάθε εταίρος.

Ως προς το καθαρά τεχνικό μέρος των λογιστικών διαδικασιών, δύο διδασκαλίες έχουν διατυπωθεί:

- α) Οι λογιστικές εγγραφές της εκκαθάρισεως διενεργούνται στα ήδη τηρούμενα βιβλία της υπό εκκαθάριση εταιρίας,
- β) Τα βιβλία της υπό εκκαθάριση εταιρίας δέχονται μόνο τις εγγραφές που είναι απαραίτητες για την κατάρτιση του ισολογισμού κατά τον χρόνο παύσεως της επαγγελματικής δραστηριότητας της Ο.Ε. Ακολούθως, τα υπόλοιπα όλων των λογαριασμών μεταβιβάζονται στον εκκαθαριστή. Τα βιβλία της εταιρείας κλείνουν και ο εκκαθαριστής ανοίγει νέα, τα οποία θεωρεί στο όνομα της «Χ, Ο.Ε υπό εκκαθάριση».

Στη δεύτερη αυτή περίπτωση η μεταβίβαση των υπολοίπων γίνεται με τη δημιουργία ενός λογαριασμού στο όνομα του εκκαθαριστή, όπου μεταφέρονται όλα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού με δύο εγγραφές:

Εκκαθαριστής	A	
(Λογαριασμοί Ενεργητικού)		A
Μεταβίβαση υπολοίπων λογ/σμών Ενεργητικού		
(Λογαριασμοί Παθητικού)	A	
Εκκαθαριστής		A
Μεταβίβαση υπολοίπων λογ/σμών Παθητικού		

Με τις εγγραφές αυτές, οι λογαριασμοί ενεργητικού και παθητικού εξισώνονται. Αυτόματη είναι και η εξίσωση του λογαριασμού «Εκκαθαριστή», λόγω της ισότητας μεταξύ Ενεργητικού και Παθητικού.

Για το άνοιγμα των νέων βιβλίων που προορίζονται για την εκκαθάριση, θα δημιουργηθεί σε αυτά λογαριασμός στο όνομα της υπό εκκαθάριση εταιρίας και θα γίνουν οι ακόλουθες εγγραφές:

(Διάφοροι Λογαριασμοί Ενεργητικού)	A	
X, Ο. Ε. υπό εκκαθάριση		A
Ανάληψη ενεργητικών στοιχείων της Χ, ΟΕ		

Δεν κρίνουμε άσκοπο να σημειώσουμε τις ακόλουθες παρατηρήσεις, παρόλο που οι περισσότερες προκύπτουν από τα όσα έχουν λεχθεί:

- α) Στον λογαριασμό «Αποτελέσματα Εκκαθαρίσεως» μεταφέρονται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «Διαφορές αποτιμήσεως» και «Έξοδα Εκκαθαρίσεως». Στον ίδιο λογαριασμό μεταφέρονται και οι τυχόν εμφανιζόμενοι λογαριασμοί «Φήμη και Πελατεία», «Έξοδα ιδρύσεως και οργανώσεως» καθώς και κάθε άλλος λογαριασμός εξόδου πολυετούς αποσβέσεως, επειδή αποτελούν λογαριασμούς κόστους επενδύσεως που δεν ολοκληρώθηκε η απόσβεσή του.
- β) Ο λογαριασμός ζημιών, αν υπάρχει, συμψηφίζεται με τον λογαριασμό αποθεματικών αν η συμμετοχή των εταίρων στα κέρδη είναι ίδια με τη συμμετοχή τους στις ζημίες. Στην αντίθετη περίπτωση, οι ζημίες μεταφέρονται στους ατομικούς λογαριασμούς.
- γ) Τα αποθεματικά μεταφέρονται στους ατομικούς λογαριασμούς σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής των εταίρων στα κέρδη.
- δ) Ο λογαριασμός «Αποτελέσματα Εκκαθαρίσεως» μεταφέρεται στους ατομικούς λογαριασμούς ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής των εταίρων στο αποτέλεσμα, κέρδος ή ζημία κατά περίπτωση.
- ε) Οι λογαριασμοί απολήψεων μεταφέρονται στους ατομικούς λογαριασμούς, στους οποίους μεταφέρεται και το υπόλοιπο του λογαριασμού «Εταιρικό κεφάλαιο» σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής τους σε αυτό.

7.3 Διανομή του Επιχειρησιακού Αποτελέσματος της Ο.Ε.

Το καταστατικό της Ο.Ε., όπως έχει προαναφερθεί πρέπει να καθορίζει και τον τρόπο με τον οποίο οι εταίροι μετέχουν στο αποτέλεσμα. Σε περίπτωση που τέτοιος καθορισμός δεν γίνεται, η συμμετοχή πραγματοποιείται κατά ίσα μερίδια λόγω του υπάρχοντος προσωπικού στοιχείου στις σχέσεις των εταίρων.

Η συμμετοχή στο αποτέλεσμα, όταν καθορίζεται από το καταστατικό, δεν είναι απαραίτητο να ακολουθεί τα ποσοστά συμμετοχής στο κεφάλαιο. Και τούτο επειδή ενδέχεται να υπάρχουν εταίροι των οποίων η ουσιαστική προσφορά στην Ο.Ε. να είναι άλλη από την κεφαλαιακή των συμμετοχή, π.χ. ειδικές γνώσεις ή προσωπική εργασία και για τον λόγο αυτό να μην είναι δίκαιο να γίνει η κατανομή του αποτελέσματος κατά τον λόγο της κεφαλαιακής των συμμετοχής. Σημειώνουμε πάντως ότι κάθε διαφοροποίηση του ποσοστού συμμετοχής των εταίρων στα αποτελέσματα έναντι της συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο σημαίνει ότι υπάρχει ειδικός λόγος για τη διαφοροποίηση αυτή.

Είναι επίσης δυνατό να συμφωνηθούν διαφορετικά ποσοστά για τη συμμετοχή στα κέρδη και για τη συμμετοχή στις ζημίες. Αποκλεισμός όμως εταίρου από τη συμμετοχή στα κέρδη ή στις ζημίες απαγορεύεται, με μόνη εξαίρεση την περίπτωση εταίρου ο οποίος εισφέρει μόνο προσωπική εργασία, υπέρ του οποίου μπορεί να τεθεί ρήτρα για μη συμμετοχή του στις ζημίες.

Πάντως, το θέμα της συμμετοχής στα αποτελέσματα μπορεί να παρουσιάσει ιδιότυπες πτυχές και αναφέρουμε ενδεικτικά τη διανομή κέρδους από υπερτίμηση. Γενικά, με βάση το ποσοστό συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο πρέπει να μοιράζεται μόνο η αξία του εταιρικού κεφαλαίου. Κάθε αξία πέρα από αυτήν, που εμφανίζεται ως περιουσία της Ο.Ε. και προήλθε από οποιαδήποτε αιτία (εκτός βέβαια από νέες εισφορές) είναι εισόδημα της Ο.Ε., και διανέμεται στους εταίρους όπως τα κέρδη ή κεφαλαιοποιείται, αλλά και πάλι ανάλογα με τα ποσοστά συμμετοχής στα κέρδη. Επομένως και τα τυχόν αφανή αποθεματικά της Ο.Ε., υλοποιούμενα κατά τη λύση της εταιρίας, όπως και κάθε αξία από υπερτίμηση εισφερθέντων υλικών στοιχείων (χρεογράφων, αποθεμάτων κ.λ.π.), αλλά και καθετί που περιέρχεται στην επιχείρηση πέρα των εισφορών των εταίρων, πρέπει να αντιμετωπισθεί με τον ίδιο τρόπο. Αυτό γίνεται σαφές αν ανατρέξουμε στις περί οντότητας των επιχειρήσεων απόψεις. Ο εταίρος, με το να εισφέρει κατά κυριότητα στην εταιρία ένα συγκεκριμένο αγαθό, αποξενώνεται από αυτό. Επομένως, έχει αποξενωθεί και από οποιαδήποτε μεταβολή στην αξία του: η κάθε μεταβολή της αξίας στοιχείου που έγινε αντικείμενο εισφοράς

δεν ανήκει στον εταίρο λόγω εισφοράς κεφαλαίου αλλά λόγω δικαιώματος συμμετοχής στο αποτέλεσμα. Διαφορετική μεταχείριση θα είχε ως συνέπεια τη διαφοροποίηση του τρόπου λογισμού σε περίπτωση εισφοράς υλικών στοιχείων διαφορετικών κατηγοριών π.χ. ακινήτων και εμπορευμάτων.

7.4 Τρόποι καθορισμού συμμετοχής στο αποτέλεσμα

Η συμμετοχή στο αποτέλεσμα μπορεί να γίνει είτε με τον καθορισμό ενός ειδικού ποσοστού είτε βάσει του ποσοστού συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο.

- α) Καθορισμός βάσει ειδικού ποσοστού: Στην περίπτωση αυτή ορίζεται συγκεκριμένα το ποσοστό συμμετοχής κάθε εταίρου στα κέρδη ή στις ζημίες. Π.χ. ο εταίρος Α συμμετέχει στο αποτέλεσμα κατά 30% και ο εταίρος Β κατά 70%, ή ο Α συμμετέχει κατά 40% στα κέρδη και 25% στις ζημίες ενώ ο Β κατά 60% και 75% αντίστοιχα.
- β) Καθορισμός βάσει του ποσοστού συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο: Στην περίπτωση αυτή η συμμετοχή γίνεται κατά τα ίδια ποσοστά ή κατά τις ίδιες αναλογίες με τα ποσοστά ή τις αναλογίες των εισφορών που απαρτίζουν το ΕΚ. Αν π.χ. το κεφάλαιο μιας Ο.Ε. που ανέρχεται σε €1.000.000, έχει εισφερθεί κατά €600.000 από τον Α (ποσοστό 60%) και €400.000 από τον Β (ποσοστό 40%), η συμμετοχή στα αποτελέσματα θα είναι αντίστοιχα 60% και 40%. Ή αν σε συνολικό κεφάλαιο Ο.Ε. €600.000 μετέχουν ο Α με εισφορά €400.000 (2/3) και ο Β με εισφορά €200.000 (1/3) η συμμετοχή θα είναι, αντίστοιχα, 2/3 και 1/3.

Εξάλλου είναι σκόπιμο να συμφωνούνται οι όροι απολήψεων των εταίρων και να διατυπώνεται σαφώς στο καταστατικό αν ο υπολογισμός συμμετοχής στα κέρδη βασίζεται επί της συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο όπως τούτο προκύπτει από το σχετικό λογαριασμό ή το καταστατικό, ή αν βασίζεται στο κεφάλαιο που πραγματικά διέθεσε κάθε εταίρος κατά τη διάρκεια της χρήσεως. Είναι πιθανό, Π.χ., ο εταίρος Α να μην αποσύρει τα κέρδη του, ενώ ο εταίρος Β να έχει κάνει απολήψεις. Έτσι, ο υπολογισμός διανομής κερδών είναι δυνατό να συμφωνηθεί ότι θα βασίζεται είτε στο τυπικό κεφάλαιο που διέθεσε κάθε εταίρος, είτε στο ουσιαστικά δεσμευμένο κεφάλαιο

του. Βέβαια, στη δεύτερη περίπτωση θα υπολογίζεται ο σταθμικός μέσος όρος του δεσμευσθέντος κεφαλαίου' η στάθμιση θα γίνεται βάσει του χρόνου, με τον καθορισμό χρονοποσών.

Συνέπεια του τρόπου αυτού είναι ότι η συμμετοχή στο αποτέλεσμα ενδεχομένως δεν εμφανίζει σταθερότητα, αλλά μεταβάλλεται:

- Ανάλογα με τη συμμετοχή κάθε εταίρου στη δημιουργία του συνολικού ιδίου κεφαλαίου, και
- Ανάλογα με το χρόνο που το κεφάλαιο κάθε εταίρου παραμένει στην εταιρεία.

Παραθέτουμε στη συνέχεια περιπτώσεις που προκύπτουν από τον καθορισμό του ποσοστού συμμετοχής στο συνολικό ίδιο κεφάλαιο της Ο.Ε ως βάσεως διανομής κερδών.

Ας υποθέσουμε ότι:

- Ο εταίρος Α πραγματοποίησε απολήψεις κατά τη διάρκεια της χρήσεως, ενώ δεν απέσυρε τα κέρδη του της προηγούμενης χρήσεως, τα οποία υποθέτουμε ότι ήταν ίσα προς το $1/3$ των απολήψεων.
- Στο τέλος αυτής της χρήσεως η σε πραγματοποίησε ζημίες.
- Ο Β είχε αποσύρει τα κέρδη που αναλογούσαν σε αυτόν κατά την προηγούμενη χρήση, ενώ δεν πραγματοποίησε απολήψεις κατά την τρέχουσα χρήση.

Το ερώτημα είναι: αν ο υπολογισμός συμμετοχής στα κέρδη στηρίζεται στη διαμόρφωση του κεφαλαίου που είναι πραγματικά δεσμευμένο στη Ο.Ε ποια αξία κεφαλαίου θα ληφθεί ως βάση υπολογισμού; Αυτή που προκύπτει από τις λογιστικές ενδείξεις κατά την έναρξη, κατά τη διάρκεια ή στο τέλος της τρέχουσας χρήσεως;

Είναι δυνατό να ορισθεί ως βάση υπολογισμού συμμετοχής στα κέρδη η συμμετοχή στο ίδιο κεφάλαιο της Ο.Ε.. βάσει λογιστικών ενδείξεων στην αρχή της χρήσεως ή ο μέσος όρος του πραγματικά διατεθέντος από τους εταίρους κεφαλαίου. Πρέπει να σημειώσουμε ότι είναι δυνατό να έχει συμφωνηθεί και απαγόρευση απολήψεων πέρα από ένα ποσό ή από κάποιο ποσοστό που υπολογίζεται επί των κερδών ή κατ' άλλο τρόπο. Η τελευταία αυτή απαγόρευση, κατόπιν συμφωνίας, αποβλέπει στο να αποκλεισθεί περίπτωση καταδολιεύσεων, επειδή με την πολιτική απολήψεων μπορεί ένας εταίρος να αποσύρει, κατά τη διάρκεια της χρήσεως, μεγάλο τμήμα από την πραγματική του εισφορά. Αν η συμμετοχή στο αποτέλεσμα

προσδιορίζεται με βάση τη συμμετοχή στο κεφάλαιο της Ο.Ε. η συμμετοχή αυτή στο κεφάλαιο θα ήταν πιο ορθό να καθορίζεται με χρονοποσά, ώστε να προκύπτει η πραγματική συμμετοχή κάθε εταίρου.

7.5 Υπολογισμός φόρου κερδών Ο.Ε.

ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	13.000,00
ΕΞΟΔΑ	-12.845,33
ΑΓΟΡΕΣ	-3.130,00
ΖΗΜΙΑ	-2975,33

Όπως βλέπουμε η εταιρεία κατά το πρώτο τρίμηνο είχε ζημιά 2.975,33€.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Φ₂ TAXIS ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ Φ.Π.Α.
 Για υποκείμενους με Β' ή Γ' κατηγορ. βιβλίου ΚΒΣ
 Έκτακτη δήλωση των υποκειμένων αυτών, των μη υποκειμένων ή απαλμένων.
 Επέχει θέση και ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟΥ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ, αν δεν εκδίδεται μηχανογραφικά.
 Υποβάλλεται σε δύο (2) αντίτυπα.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ 003 ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΤΟΣ
 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ 004
 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ Ή ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ 005

ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΟΥ. Α' ΧΑΝΙΩΝ 001 8431 ΕΤΟΣ 006

007 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
 από 020107 έως 310307

Αν η δήλωση είναι έκτακτη, οι κωδ. 007 και 008 δεν συμπληρώνονται.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (Διαγραμμίστε με x)
 ΜΗΝΑΣ 008 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 ΤΡΙΜΗΝΟ 2 3 4

ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
 010 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΗ 011 ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ

ΕΚΤΑΚΤΗ ΔΗΛΩΣΗ (Διαγραμμίστε με x)
 012 ΛΗΠΤΗΣ ΑΠΑΛΩΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓ. ΜΕΤ. ΜΕΣΟ ΟΡΙΣΤ. Ή ΑΠΑΛΩΣ ΕΝΔ. ΣΥΝΤ. ΑΠΑΛΜΕΝΟΥ ΚΑΙΣΤΕΡΩ. ΕΠΙΣΤΡ. ΚΩΤ. ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΦΟΡ. ΑΠΟΤ. ΚΑΤ. ΑΠΟΚΟΤ. ΚΑΤΑΘΩ. ΑΛΛΗ ΑΙΤΙΑ

ΜΟΝΟΝ αν διαγραμμίσητε ο κωδ. 012 - 4, συμπληρώστε τους κωδ. 009 και 008. ΜΗΝΑΣ ΕΝΔΟΚ ΣΥΝΑΛΩΣΤΩΝ 009

Αν διαγραμμίστηκε ο κωδ. 012-3 αναφέρατε: Είδος απαλλαγής/Ετος/Αρ. πρωτ. αρχικής αίτησης
 013

Α. ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΦΟΡΟ Ή ΛΗΠΤΗ

101 ΕΠΩΝΥΜΟ Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ ΟΕ
 102 ΟΝΟΜΑ 103 ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ 104 ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΗΣ
 105 Δ/ΝΣΗ: ΟΔΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ Η ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ - ΧΩΡΙΟ ΛΕΩΝΤΗ 5 106 ΔΗΜΟΣ Ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΧΑΝΙΑ 107 ΤΑΧΥΚΩΔ. ΤΗΛΕ. ΦΩΝΟ ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
 108 Α.Φ.Μ. 000000000 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΙΔΟΣ 109 ΑΡΙΘΜΟΣ 110 Προσωπικότητα ενδο-οικιακής συναλλαγής ΝΑΙ 1 ΟΧΙ 2 111 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ Κ.Β.Σ. Γ Α Β Α Γ 112 ΑΡΙΘ. ΚΥΚΛΟΣ Ε.Δ.Χ. 113 Μόνο σε έκτακτη δήλωση και για το δημόσιο % ΕΙΣΠΡ. ΕΣΧ.

Β. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΡΟΩΝ - ΕΙΣΡΟΩΝ μετά την αφαίρεση (κατά συντελεστή) των επιστροφών - εκπτώσεων.

α	ΕΚΡΟΣΕΣ φορολογητέας (πωλητικές αγαθών, παροχή υπηρεσιών κλπ), ΕΝΔΟΚ ΑΠΟΚΤ. & ΠΡΑΞ. ΛΗΠΤΗ	ΕΞΤ. ΕΠΙ. %	ΦΟΡΟΣ ΕΚΡΟΩΝ που αναλογεί	β	ΕΙΣΡΟΣΕΣ φορολογητέες (αγορές, εισαγωγές κλπ) ΕΝΔΟΚΟΙΝΩΤ. ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ & ΠΡΑΞΕΙΣ ΛΗΠΤΗ	Συντ. ΕΠΙ. %	ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΡΟΩΝ που αναλογεί
301	I ΕΚΡΟΣΕΣ ΕΝΔΟΚ ΑΠΟΚΤΗΣΕΩΣ & ΠΡΑΞΕΩΣ ΛΗΠΤΗ σε λοιπή Ελλάδα εκτός από τα νησιά Αιγαίου	9	331	351	I ΕΙΣΡΟΣΕΣ ΕΝΔΟΚ ΑΠΟΚΤΗΣΕΩΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΣ ΛΗΠΤΗ στη λοιπή Ελλάδα εκτός από τα νησιά Αιγαίου	9	371
302		45	332	352		45	372
303	13.000,00	19	333 2.470,00	353	9.580,00	19	373 1.820,20
304	II ΕΚΡΟΣΕΣ ΕΝΔΟΚ ΑΠΟΚΤΗΣΕΩΣ & ΠΡΑΞΕΩΣ ΛΗΠΤΗ στα νησιά Αιγαίου και από λοιπή Ελλάδα προς τα νησιά Αιγαίου	6	334	354	II ΕΙΣΡΟΣΕΣ ΕΝΔΟΚ ΑΠΟΚΤΗΣΕΩΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΣ ΛΗΠΤΗ στα νησιά Αιγαίου	6	374
305		3	335	355		3	375
306		13	336	356		13	376
307	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΛΟΓΩΝ ΕΚΡΟΩΝ 13.000,00	ΣΥΝ. ΦΟΡ.	337 2.470,00	357	Δαπάνες γεν. έσοδα φορολογητέα 5.430,36	ΦΠΑ ΔΑΠ.	377 1.031,77
308	Εσοδα φορολογητέα εντός Ελλάδας με διάρκεια έκπτωσης			358	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΛΟΓΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ 15.010,36	ΣΥΝ. ΦΟΡ.	378 2.851,97
309	Εσοδα παροχών, κτενεύων & λοιπών εσοδών σπώνων με διάρκεια έκπτωσης			δ	ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΑ ΠΟΣΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΡΟΩΝ		
310	Εσοδα από ληξ & έσοδα χωρίς έκπτωσης			401	Ποσά από επιστροφές προηγ. φορολ. περιόδου	ΣΥΝΟΛΟ	404
311	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΡΟΩΝ 13.000,00			402	ΦΠΑ έκτακτης δηλωτικής λοιπών προστίθω. ποσά		
				403	Χωριστό αρχικής δηλωτικής		
ε	ΑΦΑΙΡΟΥΜΕΝΑ ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΡΟΩΝ			411	ΦΠΑ εισροών που πρέπει να μειωθεί βάση Πρώτου	ΣΥΝΟΛΟ	413
γ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ			412	Χωριστό ύψος Φ.Ε. προηγ. φορ. περιόδου & λοιπών αφαιρούμενων		
341	Συνολικές ενδοοικονομικές αποκτήσεις	343	Πρόβες λήπτη αγαθών και υπηρεσιών				
342	Συνολικές ενδοοικονομικές παραδόσεις	344	Αγορές και εισαγωγές παγίων				
				ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΡΟΩΝ	420	2.851,97	
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	501	381,97	ΧΡΕΩΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	511			
ΠΟΣΟ για έκπτωση	502	381,97	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗ % εκπρόσ. υποβολής	512			
ΠΟΣΟ για επιστροφή	503		ΣΥΝΟΛΟ για καταβολή	513			

* Συμπληρώνεται από τη ΔΟΥ
 - Αν αναφέρεται ποσό που καταργείται είναι αρνητικός αριθμός, σημειώστε το πρόσημο (-) πριν απ' αυτό.
 - Το ποσό σε ΕΥΡΩ αναγράφεται υποχρεωτικά με τη χρήση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων μετά την υποδιαστολή π.χ. 45,00 ή 45,05

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΕΣΟΔΑ														
ΧΡΟΝΟ- ΛΟΓΙΑ		ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ		ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΕΣΟΔΑ από πώληση εμπορευμάτων ή π. προϊόντων ΧΟΝΔΡΙΚΩΣ			ΕΣΟΔΑ από πώληση εμπ. ορευμάτων ή π. προϊόντων ΛΙΑΝΙΚΩΣ			ΕΣΟΔΑ από παροχή υπηρεσιών	ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ & ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	Φ.Π.Α.
ΜΗΝΑΣ	ΗΜΕΡΑ	ΕΙΔΟΣ	ΝΟ		4,50%	9%	19%	4,50%	9%	19%	19%			
ΦΕΒ	2	ΠΠΥ	1	ΜΑΜΑΛΑΚΗ Γ.							3.000,00			570,00
ΜΑΡ	5	ΠΠΥ	2	ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Β.							4.000,00			760,00
ΜΑΡ	10	ΤΔΑ	1	ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ Γ.							6.000,00			1.140,00
				ΣΥΝΟΛΑ Α' ΤΡΙΜΗΝΟΥ							13.000,00			2.470,00

ΕΞΟΔΑ

ΕΚΔΟΣΗΣ ή ΛΗΨΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΑΓΟΡΑΣ		ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΑΓΟΡΑΣ		ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΞΙΑ ΑΓΟΡΩΝ			ΑΓΟΡΕΣ ΑΠΟ ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟ ΦΟΡΟ	ΔΑΠΑΝΕΣ		ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΡΟ Φ.Π.Α.	Φ.Π.Α. ΑΓΟΡΩΝ	Φ.Π.Α. ΔΑΠΑΝΩΝ	Φ.Π. ΑΓΟΡ ΠΑΓΙ
ΜΗΝΑΣ	ΗΜΕΡΑ	ΕΙΔΟΣ	No		4,50%	9%	19%		ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΠΤΩΣΗΣ	ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΑΙΩΜΑ ΕΚΠΤΩΣΗΣ				
ΙΑΝ	4	ΤΔΑ	5	MULTIRAMA Α.Ε.							3.300,00			62
ΙΑΝ	4	ΤΔΑ	7	ΝΕΟΣΕΤ							900,00			17
ΙΑΝ	4	ΤΔΑ	10	MULTIRAMA Α.Ε.							1.350,00			25
ΙΑΝ	4	ΤΔΑ	14	ΝΕΟΣΕΤ							900,00			17
ΙΑΝ	5	Α.Ε.	1	ΕΝΟΙΚΙΟ-ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ Ν.						1.036,00				
ΙΑΝ	6	ΤΔΑ	22	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS Α.Ε.					400,00				76,00	
ΙΑΝ	10	ΤΔΑ	30	GLOBAL Α.Ε.			1.500,00					285,00		
ΙΑΝ	14	ΠΠΥ	11	ΓΡΑΜΜΗ Α.Ε.					2.000,00				380,00	
ΙΑΝ	31			ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ						2.112,99				
				ΣΥΝΟΛΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ			1.500,00		2.400,00	3.148,99	6.450,00	285,00	456,00	1.22
ΦΕΒ	5	ΤΔΑ	40	DPRA Α.Ε.					337,50				64,13	
ΦΕΒ	10	ΠΠΥ	17	ΣΟΦΟΥΛΑΚΗΣ Ν.					1.400,00				266,00	
ΦΕΒ	15	ΤΔΑ	45	Γ.ΚΑΖΑΝΑΚΗΣ & Δ/ΧΟΙ Α.Ε.			1.630,00					309,70		
ΦΕΒ	20	Ε.Π.	45268	ΟΤΕ					142,86				27,14	
ΦΕΒ	28			ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ						2.112,99				
				ΣΥΝΟΛΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ			1.630,00		1.880,36	2.112,99		309,70	357,27	
ΜΑΡ	14	ΤΔΑ	50	ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ Α.Ε.					50,00	40,00			9,50	
ΜΑΡ	20	ΠΠΥ	276	ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.					1100,00				209,00	
ΜΑΡ	31			ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ ΜΑΡΤΙΟΥ						2112,99				
				ΣΥΝΟΛΑ ΜΑΡΤΙΟΥ					1150,00	2152,99			218,50	
				ΣΥΝΟΛΑ Α' ΤΡΙΜΗΝΟΥ			3.130,00		5.430,36	7.414,97	6.450,00	594,70	1.031,77	1.22

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ, Βασιλείου Ν. Σαρσέντη – Αναστασίου Σπ. Παπαναστασάτου, Δ΄ Έκδοση, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης, 2002.
2. ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, Γεωργίου Ν. Καφούση, Α΄ Τόμος, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης, 1991.
3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, Χρήστου Βασ. Ναούμ, Β΄ Έκδοση, 1994.
4. ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, Αριστοτέλη Γ. Κοντάκου, Γ΄ Έκδοση, Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ», 1995.